

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ŠEŠTADIENIS – SATURDAY, FEBRUARY – VASARIO 15 2014 • Vol. CV Nr. 18 Kaina 2 dol.

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 02-14-14

ŠIAME NUMERYJE:

Ne vienas,
bet vienintelis – 7 psl.

Basanavičiaus giminių Amerikoje
beiškant – 10 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Ir šviesa, ir tiesa mūs žingsnius telydi

Prezidentūroje vyko gėlių, padedamų ant Vasario 16-osios Akto signatarų kapų, perdavimo iškilmės.

Valstybingumo istorija – įkvėpimas kiekvienai kartai

Lietuvos valstybės atkūrimo dienos išvakarėse Prezidentė Dalia Grybauskaitė Vasario 16-osios akto signatarų artimiesiems perdavė gėlių, kurios bus padėtos ant Lietuvos valstybės atkūrimo akta pasirašiusių signatarų kapų.

Prezidentė Dalia Grybauskaitė pabrėžė, jog signatarų atminimas įpareigoja mus besąlygiškai ginti laisvę ir būti atsakingiems už savo valstybę.

Vasario 16-ąją Prezidentės gėlių kompozicijos taip pat bus padėtos ant Nepriklausomybės Akto signataro dr. Jono Basanavičiaus kapo, ant kenotafo Vasario 16-osios akto signatarams, nužudytiems Sibiro platybėse, Kazimierui Bizauskui, Pranui Dovydaičiui ir Vladui Mironui atminti, taip pat ant signataro Jono Vileišio kapo.

Šiemet minimos tarpukario Lietuvos Prezidento

Antano Smetonos 140-osios gimimo ir 70-osios mirties metinės. Taip pat minimos Nepriklausomybės Akto signatarų Stepono Kairio, Petro Klimo, Donato Malinausko, Aleksandro Stulginskio, Jurgio Šaulio, Kazimiero Stepono Šaulio ir Jono Vailokaičio gimimo ar mirties metinės. – 11 psl.

Ukmergės rajone, Užugiryje, atidarytas restauruotas pirmojo Lietuvos Prezidento, Antano Smetonos dvaras.

Roberto Dačkaus nuotraukos

PRISIMINKITE DRAUGĄ SAVO TESTAMENTE

www.draugas.org/palikimai

Tel. 773-585-9500

Marija ir mažutėliai

ARKIVYSK. SIGITAS TAMKEVIČIUS

Homilija Šiluvos bazilikoje
vasario 13 dieną

Vasario 11 d. Bažnyčia minėjo Švč. Mergelės Marijos apsi-reiškimą Lurde ir Pasaulinę li-gonių dieną. Prieš 156 metus Prancū-zijoje, Pirėnų kalnuose prie Gavė upės netoli nuo Lurdo, paprasta mergaitė Bernadeta ne kartą matė Masabelio uolose gražią moterį, kuri save pava-dino: „Aš esu Nekaltas Prasišėjęs.“ Iš pradžių visi labai skeptiškai reaga-vo į jaunos kaimo mergaitės Bernade-tos pasakojimą, esą ji mačiusi Dievo Motiną ir su ja kalbėjusi. Tačiau grei-tai prasidėjo ligonių pagijimai ir gar-sas apie tai pasklido po Prancūziją ir už jos ribų. Nepaisant nei valdžios drau-dimų, nei atsargios Bažnyčios laiky-senos, žmonės miniomis keliavo į Lur-dą. Vėliau Bažnyčia pripažino Bernadetos regėjimus autentiškais, ir jau 125 metai vasario 11-ąją visoje Bažny-čioje švenčiama Lurdo Dievo Motinos šventė.

Kai 1908 metais buvo švenčiamas Švč. Mergelės Marijos pasirodymo Bernadetai 50 metų jubiliejus, Šiluvoje priešais baziliką buvo pastatyta Lurdo Dievo Motinos statula, tarsi pabrėžiant Lurdo ir Šiluvos Dievo Motinos apsi-reiškimo panašumą. Iš tikrųjų Šiluvoje Marija taip pat apsi-reiškė paprastiesiems vaikams, kalbėjo taip pat labai ne-daug, ir pradžioje Žemaičių vyskupai taip pat laikėsi didelio atsargumo. Bet žmonės plūdo į Šiluvą su savo bėdomis bei ligomis ir daug jų čia patyrė Dievo Motinos nepaprastą globą.

Per Šilinių atlaidus akivaizdžiai matome, kad Ligonų diena yra la-biausiai mėgstama ir lankoma. Turbūt neatsitiktinai Šiluvos Dievo Motinai buvo duotas Ligonų Sveikatos titulas, o ant Apsireiškimo koplyčios pui-kuojasi užrašas „Ligonų Sveikata“.

Tačiau šiandien noriu kalbėti ne apie ligonių pagijimus ir stebuklus Lurde ar Šiluvoje, bet apie Švč. Mergelę Mariją – mažutėlių ir silpniausiųjų globėją. Marija Lurde, Fatimoje ir Šiluvoje apsi-reiškė ne tiems, kuriuos laikome dideliais – ne politikams, ne valdovams ir net ne vyskupams, bet piemenims, vaikams, tai yra patiems silpniausiems ir nežymiausiems vi-suomenės atstovams. Tie apsi-reiškimai pakartojo Jėzaus palaiminimą: „Pa-laiminti dvasingieji vargdieniai, – jų yra dangaus karalystė.“ Jie patvirtino Jėzaus kvietimą, skirtą silpniesiems: „Ateikite pas mane visi, kurie vargstate ir esate prislėgti ir aš jus atgaivinsiu.“ Per Marijos apsi-reiškimus vaikams nuaidėjo Jėzaus kvietimas: „Leiskite

mažutėliams ateiti pas mane ir ne-trukdykite, nes tokių yra Dievo kara-lystė“ (Lk 18, 16). Dievo akyse maži vai-kai, ligoniai, žmonės, nešantys vargų kryžius, ir yra mažutėliai, kuriems dažniausiai atsiveria dangus, pažer-damas malonės lietu.

Evangelija aiškiai moko, kad la-biausiai turime bijoti būti dideli ir reikšmingi. Kokie žmonės atsidūrė to-liausiai nuo Jėzaus? Ogi tie, kurie anuomet buvo didžiausi tautoje. Ka-ralius Erodas net pasikėsino sunai-kinti gimusį Jėzų. Mokyčiausi tautos vadai fariziejai ir Rašto aiškintojai nekenė, persekiojo ir Romos impera-toriaus įgaliojimo sprendimu uždėjo kryžių ant pečių. Pats Pilotas buvo la-bai arti Jėzaus, su juo kalbėjosi ir, at-rod, suvokė turis reikalą su nepa-prastu asmeniu, bet jo didybė liko akla tiesai ir jo lūpos ištarė: „Ibis incrucem – eisi (mirti) ant kryžiaus.“

Ar šios istorijos pasikartojimo ne-matome per dviejų tūkstančių metų krikščionybės istoriją? Jėzų pirmiau-sia suranda mažiausieji savo dvasia, tai yra nuolankiausieji. Kai Dievas lei-džia žmogui kentėti, vargti ar kitokiu būdu išgyventi savo ribotumą, tuomet mums gali atrodyti, kad Dievas negirdi mūsų maldu, prašymų. Tačiau Jis tikrai girdi mūsų širdies šauksmus, tik mums duoda šimtą kartų daugiau nei prašome. Mes prašome sveikatos, ap-saugos nuo nelaimių, kad nekenėtume ir nieko nestokotume, o Dievas duoda mums save patį. Dievas mažutėliams leidžia arčiausiai priartėti prie savo mylinčios širdies.

Šitai prisiminkime ne tik čia, Šil-uvoje, kai atvažiuojame su savo bė-domis, bet visuomet, kai suklumpame malda. Pati didžiausia dovana, kurią Dievas mums gali padovanoti, yra Jis pats, Jo meilė, atsivėrimas mums. O visa kita – sveikata, pasisekimas, geras gyvenimas, žemiška laimė, kurios taip trokštame ir prašome, yra tik stikliniai žaislai, kurie pirmai progai pasitaikius sudūžta. Šitai supratęs šv. Ignacas mel-dėsi: „Priimk, Viešpatie, visą mano laisvę. Imk atmintį, protą ir visą mano valią. Ką tik turiu, visa esi man davęs. Todėl visa tai aš tau gražinu ir pavedu tau vadovauti. Tik duok man savo mei-lę ir malonę, ir aš būsiu visiškai pa-tenkintas ir nieko daugiau nebetrok-šiu.“ Tai dvasios mažutėlio malda. Šventieji tokie tampa tik todėl, kad su-pratę Evangelijos rodomą kelią di-džiadvasiškai juo eina iki pat mirties.

Šiluvos Dievo Motina, padėk mums būti tais Dievo mažutėliais, kurių gy-venimas būtų pripildytas tavo Sūnaus meilės ir malonės.

Mieli pasaulio lietuviai,

sveikinu Jus visus su džiugia mūsų valstybės atkūrimo švente! Kviečiu visus šią dieną burtis su savo artimaisiais ir išdidžiai švęsti Lietuvos nepriklausomybę. Tegul mūsų laisvės dainos skamba po visą pasaulį.

Susitelkę po trispalve, prisimindami Tautos kelią į laisvę, visi kartu stiprinkime savo šalį ir dirbkime jos labui. Lietuva yra stipri tiek, kiek stipri meilė jai mūsų širdyse.

Mūsų valstybei svarbios kiekvieno piliečio pastan-gos, kad ir kur būtume.

Kurkime Lietuvos ateitį kartu!

♥♥VASARIO 16♥♥

LIETUVOS RESPUBLIKOS GENERALINIS KONSULATAS ČIKAGOJE CONSULATE GENERAL OF THE REPUBLIC OF LITHUANIA IN CHICAGO

2014 m. vasario 12 d.

Brangūs tautiečiai,

Nuoširdžiai sveikinu jus Vasario 16-osios – Lietuvos valstybės atkūrimo dienos proga, ir kviečiu kiekvieną iš mūsų švęsti šią pasididžiavimo savo Tėvyne šventę.

Puoselėjant ilgametę tradicijas Čikagoje ir kituose JAV miestuose rengiami iškilmingi Vasario 16-osios minėjimai. Kviečiu visus burtis, bendrauti iš protėvių paveldėta kalba, prisiminti lietuvių tradicijas. Galime pagrįstai didžiuotis garbinga, tūkstantmečius skaičiuojančia mūsų Valstybės istorija, džiaugtis šių dienų laimėjimais ir pasiekimais. Visų mūsų šaknys yra mažame žemės lopinėlyje prie Baltijos jūros, todėl, net ir būdami toli nuo Lietuvos, siekime išlikti vieninga, kryptingai savo Tėvynės labui besidarbuojančia Tauta. Kaip kviečia „Tautiška giesmė“, dirbkime Tėvynės naudai ir kelkime dar ambicingesnius tikslus jos ateičiai, planuokime asmeninius ir bendruomenių darbus geresnei ir gražesnei Lietuvai kurti.

Linkiu nestokoti optimizmo, kūrybingumo, ryžto bei pasišventimo jūsų veikloje. Gražios jums Vasario 16-osios!

Nuoširdžiai jūsų,

Marijus Gudynas
Generalinis konsulas

211 East Ontario, Suite 1500
Chicago, Illinois 60611
USA

Tel. +312 397 0382
Fax +312 397 0385

E-mail kons.cikaga@urm.lt
http://www.chicago.mfa.lt

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.
Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5532

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD) – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Renata Šereilytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasi-lyti kopiją.

El. paštas:

redakcija@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

Vieningai manoma, kad įdomiausia Prezidento rinkimų intriga yra, ar įvyks antrasis turas. Prezidentės Daliaus Grybauskaitės politiniai oponentai bei kritikai vieningai ir viltingai teigia, kad nebus išvengta antrojo rato. Jos rėmėjai galvoja atvirėšiai – gegužės 11 d. daugiau negu pusė balsuojančių išrinko D. Grybauskaitę antrajai kadencijai.

Gyventojų apklausos rodo, kad Grybauskaitė gerokai populiareesnė negu pagrindiniai jos varžovai, net ir visus oponentus kartu sudėjus. „Sprinter“ tyrimo rezultatai rodo, kad už D. Grybauskaitę rinkimuose balsuotų 39,7 proc. apklausos dalyvių, už jos oponentus – mažiau negu ketvirtadalis. Ji yra beveik penkis kartus populiareesnė negu jos artimiausias varžovas socialdemokratas Zigmantas Balčytis, kurį remia 8,6 proc. Bet apklausos – ne rinkimai. Politologai nuolat primena, kad 1997 m. pirmajame rate Artūras Paulauskas gavo 45 proc. balsų, tačiau po dviejų savaitių laimėjo Valdas Adamkus, kurį pirmajame rate palaikė 28 proc. rinkėjų.

Viskas įmanoma, bet reikia pabrėžti, kad sąlygos Prezidentei laimėti yra labai palankios – visi jos oponentai yra atsarginio suolo lošėjai. Ne Z. Balčytis, o Algirdas Butkevičius yra socdemų vadovas ir mėgstamiausias politikas. Ko gero, Vilija Blinkevičiūtė irgi sulauktų daugiau paramos. Pats Z. Balčytis neturi didesnių vilčių laimėti.

A. Paulausko kandidatūra net mažiau perspektyvi. A. Paulauskas yra praeities politikas, ką akivaizdžiausiai rodo jo sukurta partija Naujosios sąjungos žlugimas. Be to, A. Paulauskas yra naujokas Darbo partijoje, neseniai į ją migravęs, į kurią gana skeptiškai žiūri eiliniai partijos nariai. Gerokai smukęs Darbo partijos populiarumas dar labiau apsunkins A. Paulausko kelią į Prezidento postą.

„Tvarkos ir teisingumo“ valdybos nutarimas iškelti Rolando Pakso kandidatūrą rodo partijos pasimetimą. Ir R. Paksas, ir valdyba puikiai žino, kad R. Paksui nebus leista kandidatuoti, tad kam tokie žaidimai? Gal tai mėginimas sustiprinti R. Pakso, kaip persekiojimo aukos įvaizdį, gal R. Pakso noras visiems partiečiams parodyti, kad partija te-

Daug intrigos nebus

KĘSTUTIS GIRNIUS

bėra jam paklusni, gal viliamasi, jog R. Pakso kandidatavimo „šou“ sukeltas žiniasklaidos dėmesys sudarys sąlygas partijai laimėti daugiau mandatų Europarlamento rinkimuose. Valdybos nutarimas sukėlė ginčų partijos viduje, vicepirmininkas Valentinas Mazuronis pasakė negalįs kandidatuoti. Ši savaitgalį partijos kongresas nutars, kas bus partijos kandidatas.

Labai optimistiškai savo galimybes vertina Artūras Zuokas. Nors parlamento rinkimuose jo partija „Taip“ surinko mažiau negu 2 proc. balsų, kadai perspektyviausias jaunas Lietuvos politikas svajoja apie antrąjį Prezidento rinkimų ratą. Nedraudžiama svajoti, bet Zuokas yra tiek susikompromitavęs, kad daugeliui yra tapęs nesąžiningo ir korumpuoto politiko simboliu.

Geresnes galimybes turi Žaliųjų partijos kandidatas Linas Balsys. Galima įvairiai interpretuoti referendumą dėl atominės jėgainės, įnirtingą ir gerai finansuojamą pasipriešinimą skalūnų dujų paieškoms. Vieniems tai ženklas, kad atgyja žaliųjų judėjimas, antri mato Rusijos ir jos energetikos bendrovių ranką, tretį galvoja, kad šie veiksniai vienas kitą papildė. Balsys stipriau pasirodys, negu daugelis mano, bet antrojo turo jis nepasieks.

Prezidentė bus pagrindinis visų oponentų taikinys. Įprasta, kad sunkioji artilerija yra nukreipta į rinkimų favoritą, ypač jei jis siekia antros kadencijos. Manytina, kad vėl bus pabrėžiama D. Grybauskaitės laikysena Sąjūdžio ir tautinio atgimimo metais, jos tariamai autoritarinė asmenybė, neadekvatus bendravimas su Lietuvos žmonėmis, spraskite, ir žiniasklaida, glaudūs ryšiai su konservatoriais. Viliamasi, kad per rinkimų kampaniją Prezidentė suklups, neatsargiai prabilis ar de-

monstratyviai atsisakys dalyvauti diskusijose su kitais kandidatais. Apžvalgininkas Lauras Bielinis mano, kad „dabar prezidentė bus priversta daug realiau ir daug dažniau kalbėti visuomenei, atsakinėti į jos klausimus, nebegalės pasislėpti Briuselyje,“ nors ten niekada nesislapstė.

D. Grybauskaitė gal suklups, bet ją suklupdyti nebus lengva. Paulauskas žada pabrėžti teisingumo užtikrinimą, tačiau

Darbo partijos kandidato kalbos apie teisingumą ir pagarbą įstatymams atsiduoda dvideidiškumu. Darbo partija pasižymi savo ekonominiu populizmu, bet A. Paulauskas mažiausiai tinkamas lošti šia korta. Ūkis dar neklesti, bet D. Grybauskaitė gali įtikimai aiškinti, kad už tai atsako Vyriausybė, o ne Prezidentas.

D. Grybauskaitei vėl bus priekaištaujama dėl jos laikysenos Sąjūdžio metais. Šie priekaištai neturėjo didesnio poveikio prieš penkerius metus, vargu ar jie paveiks rinkėjus šįmet, ypač jei nebus kokių nors sensacingų ją inkrimuojančių duomenų.

Debatų su kitais kandidatais Prezidentė negalės išvengti, bet ji jų nevengė prieš penkerius metus. Antra vertus, oponentai negali tikėtis, kad pasikartos parlamento rinkimų farsas, kai LRT surengė net šešis, vieną už kitą nuobodesnius debatus su pagrindinių partijų vadovais. Savo itin retose ir trumpose spaudos konferencijose D. Grybauskaitė yra drausminga, paprastai pasako tik tai, ką nori pasakyti, ir nė žodžio daugiau. Tikėtina, kad diskusijose su oponentais ji neatsisakys tos drausmės, net jei būtų provokuojama. Bet ji turėtų ieškoti daugiau progų aiškinti savo nuostatas, ką būtų galėjusi daryti, kai pranešė, jog vėl kandidatuos.

Grybauskaitė atlaikys oponentų išpuolius, bet galima klausyti, ką naujo, ką teigiamo ji pasiūlys rinkėjams. Tai yra Prezidentės silpnoji vieta. Pranešdama apie savo kandidatavimą, D. Grybauskaitė užsipuolė naujas formas įgaunančius oligarchinius darinius, bet, kaip įprasta, jų neišvardijo. Toks populizmas, kalbos apie neaiškios „blogiečius“ neatpirks. Kuo greičiau Prezidentė nukreips dėmesį į saugumo ir užsienio politiką, tuo jai bus geriau.

LIETUVIŲ FONDAS

sveikina

VASARIO 16-osios,
LIETUVOS VALSTYBĖS ATKŪRIMO PROGA!

Mieli tautiečiai,

Vasario 16-oji – iškili data,
menanti atgautą laisvę,
sunkiai nueitą kelią.

Kad ir kokie visi būtume skirtingi,
mus jungia bendra istorija, bendros tradicinės vertybės.

Sveikiname Jus šios gražios šventės proga ir kviečiame
visus degti meile Lietuvai, puoselėti jos kalbą ir
kultūrą. Lai plazdanti trispalvė suburia mus visus
kartu, o jaunąją kartą įkvepia kilniems siekiams.

LIETUVIŲ FONDAS - LITHUANIAN FOUNDATION, INC.

14911 127th Street • Lemont, IL 60439 USA • Tel: 630-257-1616

Fax: 630-257-1647 • www.lithuanianfoundation.org • E-mail: admin@lithfund.org

Švenčiant Lietu-
vos nepriklausomybę

96-ųjų metų sukaktį,

Amerikos Lietuvių

Taryba sveikina ir

kviečia visus geros va-

lios lietuvius jungtis į ben-

drą darbą stiprinant sunkiai

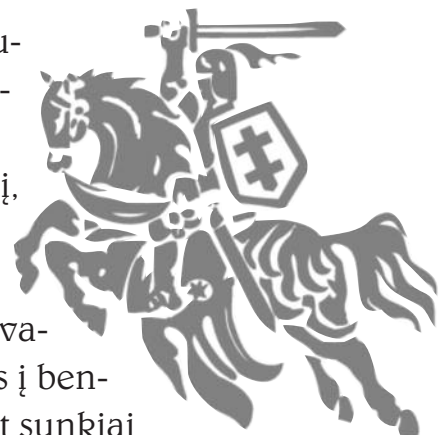
iškovotą Lietuvos nepriklausomybę, tvirtinant

vienybės ryšius tarpusavyje bei su broliais ir se-

serimis Lietuvoje statyti Tautos valstybingumą

ant doros, sąžiningumo ir didžiadvasiškos au-

kos pamatų.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA

LITHUANIAN AMERICAN COUNCIL

WWW.ALTCENTER.ORG

„DRAUGA“!
galite užsisakyti ir internetu:
www.draugas.org

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

43 Anthony Street, New Haven CT 06515; www.lithuanian-american.org
Tel: (203) 773-1257* Fax: (203) 773-1257 E-mail LithUScommunity@gmail.com

Mieli bendruomenininkai, lietuviai Amerikoje,

Vasario 16-oji ir Kovo 11-oji – įsimintinos ir ypatingos datos, jomis mes pažymime Lietuvos Nepriklausomybės šventes. JAV Lietuvių Bendruomenė daugiau kaip 60 metų rūpinasi lietuviybės išlaikymu už Lietuvos ribų ir Lietuvos valstybės garsinimu bei jos teisėtą siekių užtarimu pasaulyje, pasitelkiant ir JAV institucijų paramą.

Nepriklausomybės šventės minėjimo proga teikiu ataskaitą JAV Lietuvių Bendruomenei. Džiaugiamės atliktais darbais ir prašome paramos ateities darbams. 2013 metais JAV LB Krašto valdyba atliko šiuos darbus:

1) Tęsė Lietuvių išėivijos studentų stažuotės (LISS) programą, per kurią 2013 metų vasarą Lietuvoje atliko stažuotes 32 studentai. Apie tai plačiai buvo rašyta lietuviškoje spaudoje ir JAV LB leidžiamame žurnale „Bridges“.

2) Rūpinosi lituanistiniu švietimu, remdama 36 lituanistines mokyklas, kuriose mokosi 2,200 vaikų. Su jais dirba 411 mokytojų, jų padėjėjų ir administratorių. Surengė mokytojų konferenciją Dainavos stovykloje „Palikime pėdsaką“, seminarus-konferencijas mokytojams, Krašto valdybos nariai lankėsi lituanistinėse mokyklose ir kalbėjo apie LB veiklą.

3) Pradėjo leisti JAV LB žurnalą „Naujienos“, redaktorė Loreta Timukienė, tęsia žurnalų „Bridges“ ir „Pensininkas“ leidimą, sukūrė LB Facebook'o puslapį, nuolat atnaujinamas JAV LB tinklalapio turinys.

5) JAV LB Krašto valdyboje įsteigta vicepirmininko specialiams projektams pareigybė (dr. Rimantas Vaičaitis) ir vicepirmininkės ekonomikai pareigybė (Angelė Kavakienė). A. Kavakienė šiais metais gavo „Globalios Lietuvos“ apdovanojimą už aktyvų Lietuvos eksporto skatinimą organizuojant tarptautines konferencijas bei reklamuojant lietuviškus produktus JAV.

6) Krašto valdybos iniciatyva Kultūros tarybos pirmininkė Rūta Pakštaitė-Cole sukūrė ansamblių „Iš Rytų šalėlės“, kurio programą matė St. Petersburg ir Sunny Hills, Florida, Hartford, CT, Elizabeth, NJ apylinkių lietuviai.

7) Įkurta Charlotte apylinkė NC, joje įsikūrė lituanistinė mokykla „Baltijos kelias“. Atgaivinta Rochesterio, NY apylinkės veikla.

8) Surengti du jaunųjų bendruomenininkų seminarai: Clyvlende, „Juventus“ šokių festivalio metu, ir Baltimorėje.

9) JAV LB Krašto valdyba patvirtino Dainų šventės, kuri vyks 2015 metais Čikagoje, organizacinio komiteto pirmininką Kastytį Giedraitį ir meno vadovą Darių Polikatį bei šokių šventės, kuri vyks 2016 metais Baltimorėje, org. komiteto pirmininką Liną Orentą ir meno vadovą Tomą Mikuckį.

10) Tęsiama JAV LB archyvų komiteto veikla, kuriam vadovauja vicepirmininkė Dalė Lukienė.

11) Parėmė septynis projektus „Pažinkime savo Lietuvą“ kaimo vietovėse Anykščių, Alytaus, Utenos, Kupiškio, Radviliškio, Tauragės rajonuose.

Kviečiame dirbti kartu lietuviybės labui.

JAV LB Krašto valdybos pirmininkė

Sigita Šimkuvienė

Los Angeles, CA

Pirmasis vasario savaitgalis

VERONIKA RAGAUSKIENĖ

Labai dažnai mūsų renginys veja renginį, tai ir pirmą šių metų vasario mėnesio savaitgalį jų buvo net du. Vasario 2 dieną, sekmadienį, minėjome poeto Bernardo Brazdžionio 107-ąsias gimimo metines, o po Mišių susirinkome į Šv. Kazimiero parapijos salę, į visuotinį metinį parapijos susirinkimą, kuriame sprendėme aktualius parapijai klausimus.

Sekmadienis prasidėjo šv. Mišiomis, kurias aukėjo klebonas kunigas Tomas Karanauskas, o giesmėmis šventinę Mišių nuotaiką palaikė atsinaujinęs parapijos choras, vadovaujamas Dales Teti, akompanuojant vargonininkei Karen Brown. Tą sekmadienį Mišios buvo aukojamos už poetą Bernardą Brazdžionį. Mišių metu poeto dukraitė Dalytė Lovett paskaitė poeto laišką-prisiminimą „Kūčių vakaras“, o „Just millin' around“ teatro aktorė Justina G. Brazdžionis padeklamavo poeto eilėraščių.

Po Mišių visi skubėjo į parapijos salę, į susirinkimą, kurį profesionaliai vedė parapijos tarybos pirmininkas Linas Udrys. Savo pranešime pirmininkas supažindino su nuveiktais darbais, kurie buvo atlikti per 2012–2013 metus. Taip pat paaikšino buvusio parapijos choro vadovo, Viktoro Ralio, atsistatydinimo priežastis. Po pirmininko pranešimo sekė atsakingų už atskiras sek-

cijas Tarybos narių pranešimai: ryšių su arkivyskupija – Marytė Newsom; Jaunimo katekizacijos – Jūratės Venckienės; Dvasinio atsinaujinimo – Dalilės Polikaitienės; Finansų ir administracijos – Juozo Pupiaus.

Po pranešimų kalbėjo klebonas kun. Tomas Karanauskas. Jis padėkojo tarybos nariams už pagalbą, tvarkant parapijos reikalus, o parapijos aukotojams – už dosnias aukas. Kadangi 2014 metai paskelbti Šeimos metais, klebonas paragino šeimas dažniau lankytis Mišiose ir pagal galimybes prisidėti prie parapijos veiklos. Pasidžiaugė, kad šeštadieninės lituanistinės mokyklos direktorės Marytės Newsom ir tėvų komiteto iniciatyva yra atgaivinta šeimų Mišių tradicija.

Klebonas apgailestavo, kad pasitaiko vienokių ar kitokių nesutarimų tarp parapijiečių, bet siūlė būti daugiau pozityviais. Kun. Tomas Karanauskas priminė popiežiaus Pranciškaus mintį, kad bažnyčia nėra skirta šventiesiems. Į ją ateiname, kad per maldą ir Mišių liturgiją apsivalytume nuo nuodėmės.

Po pranešimų buvo atsakoma į susirinkimo dalyvių klausimus. Jų buvo labai įvairių.

Į visus iškilusius klausimus buvo aiškiai atsakyta parapijos pirmininko Lino Udrio, parapijos išdininko Juozo Pupiaus ir paties klebono kun. Tomo Karanausko. Po susirinkimo visiems jo dalyviams tapo aišku, kad būkštavimai apie pavojų atsidūrusią mūsų bendruomenę nepasiteisina. Šv. Kazimiero parapija tikinčiųjų dėka gyvuoja ir, Dievui leidus, gyvuos dar ilgus metus.

Po susirinkimo visi buvo pakviesti į Bernardo Brazdžionio išėivijos menininkų kiemelį, kuriame buvo surengta poeto gyvenimo fotografijų paroda. Svečiai turėjo progos pasiklausyti Justinos G. Brazdžionis skaitomos B. Brazdžionio poezijos, pažiūrėti archyvinės video medžiagos, pasivašinti karšta arbata ir pyragu. Smagu, kad visi šiame kiemelyje susirinkę, jaučia dvasinį pakylėjimą ir bendrystę. Poeto gerbėjai prie poeto paminklo pamerkę gėlių. Juos jungė atminimo sienoje išskalti poeto žodžiai: „Šaukiu lietuvi burtis prie lietuvių ir gyvą širdį prie gyvos širdies.“

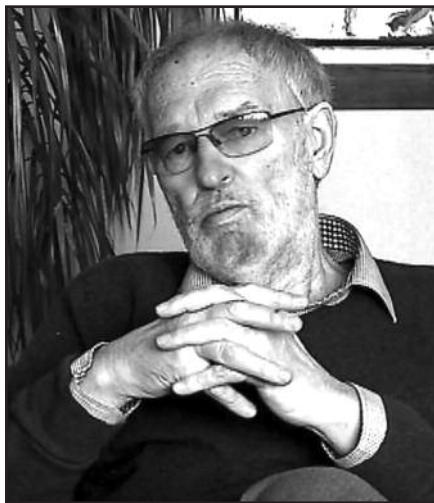

Akimirkos iš B. Brazdžionio gyvenimo fotografijų parodos atidarymo menininkų kiemelyje.
Rengėjų nuotr.

Regimantas Adomaitis vaidina emigrantą

Bene žymiausias lietuvių kino ir teatro aktorius Regimantas Adomaitis po ilgos pertraukos, pirma kartą savo išpūdingoje karjeroje, teatre vaidina lietuvių emigrantą. Vasario 7 d. Vilniaus mažajame teatre įvyko Juozo Tumo-Vaižganto „Dėdžių ir dėdienių“ premjera (rež. Gabrielė Tunaitė), kuriame R. Adomaitis vaidino pagyvenusį prancūzą, pasenusį Mykolą, Mykoliuką be Severiutės. Nors vienas iš jo trijų sūnų gyvena ne Lietuvoje, o aktorius neatmeta galimybės ir pats išvykti gyventi į Londoną, labiausiai jis sielojasi dėl Lietuvos. „Dar buvo pats Nepriklausomybės klestėjimas, jau tada Vaižgantas sakė: gelbėkit Lietuvą! Ką jis turėjo omeny, apie ką jis galvojo, sunku pasakyti, bet, ko gero, šiandien jis pakartotų tuos žodžius. Kur ta mūsų laisvė, kur mūsų tas išvajotas rojus?“, – svarsto R. Adomaitis.

Aktorius atviras, nors pasiekė teatro ir kino aukštumų, buvo gerbiamas ir pripažintas, sako, ne sykį jautėsi priklausomas nuo daugybės dalykų. Pamažu suprato – aktoriai apskritai nesą kūrėjai, o tik vertybių, reiškiniių interpretatoriai. „Neseniai pažiūrėjau filmą ‘Velnio nuotaka’, gal-

R. Adomaitis: „Mūsų anūkai jau nebe lietuviai...“

vaidindami filme „Jausmai“. Po filmo Eugenija tapo jo žmona. Tačiau šiandien Regimantas atsidūsta – Eugenija buvo puiki žmona, beveik viena užaugino jų tris sūnus. Tačiau tik jos netekęs aktorius suprato, kad jai buvo prastas vyras: „Buvau iš tų kvailių, kurie dėl idėjos gali atsisakyti to, ką pats gyvenimas, Dievas siūlo, kas krenta į rankas. Turbūt buvau labai prastas vyras savo žmonai.“

Apčiuopiamų gėrybių tuomet nevertinęs, prisimena, jog buvo pernelg prisirišęs prie aktorystės, kiekvieną sezoną dirbo teatre ir dar filmuodavosi. Sako, vasarą namie ne dažnai ir pasirodydavo. O vaikai augo tarsi savaime, be jo pamokymų, kaip reikia gyventi, elgtis, bendrauti. Šeimos krūvis gulė tik ant žmonos pečių. „Prieš porą dienų mano viduriniam Gediminui gimė mergaitė. Londone. Tarp kitko neturiu nei vieno lietuvių anūko. Vyriausias Vytautas ir jo žmona Rūta gimė Amerikoje, o dabar Gediminas padovanojo man anūkę, kuri yra Anglijoje. Va taip ir nyksta tauta. Mūsų anūkai jau nebe lietuviai“, – apgailėstauja Regimantas Adomaitis.

Garbaus amžiaus sulaukęs aktorius pasakoja, jog pastaruoju metu jo gyvenimo ir kūrybos tempas sulėtėjęs. Bohemiškų pasisėdėjimų neliko, daugiausia laiko jis praleidžia gamtoje, kaimo sodyboje, neslepia net ir teatro jau „atsivalgęs“. Sako, po žmonos Eugenijos mirties ne tik teatras, beveik niekas jo nedomina. Nevaikšto jis į teatrą, nežiūri, kaip vaidina kiti: „Aš jau teatro taip nebemyliu kaip anksčiau, kaip jaunystėje, kaip tada, kai svajojau apie jį.“

LRT info ir nuotr.

R. Adomaitis – Girdvainis 1973 m. Arūno Žebriūno miuzikle „Velnio nuotaka“

voju, palauk, pažiūrėk, seniai netai, jau ketvirtis amžiaus praėjo, nuostabu. Jeigu Lietuva būtų nors kiek didesnė arba būtų buvę arčiau Vakarų, šiandien apie Vaivą Mainelytę kalbėtų kaip apie superžvaigždę, fantastiškai ji sukūrė savo Jurgą, fantastiškai...“

Ištuštėjusiuose šeimos namuose, vartydamas nuotraukas, Regimantas Adomaitis pasakoja greta savęs turėjęs fantastišką gyvenimo moterį. Su aktore Eugenija Bajoryte susipažino

R. Adomaitis: „Buvau iš tų kvailių, kurie dėl idėjos atsisako to, kas krenta į rankas...“

Lituanistikos tyrimo ir studijų centras Čikagoje, didžiausias mokslinis archyvas bei knygų leidėjas už Lietuvos ribų, siunčia sveikinimus lietuvių tautai Vasario 16-tos dienos proga. Lietuvių tauta yra tikra pasaulinė tauta ir LTSC siekia išsaugoti mūsų kultūrinę vertybę bei puoselėti mokslą lietuviškomis temomis visur, kur lietuviai gyvena ir veikia.

dr. Robertas Vitas
LTSC Tarybos pirmininkas

dr. Augustinas Idzelis
LTSC Valdybos pirmininkas

Kristina Lapienyte
Vykdomoji vicepirmininkė

dr. Kazys Ambrozaitis
LTSC Garbės pirmininkas

Loreta Timukienė
Vicepirmininkė visuomenės reikalams

Vytenis Kirvelaitis
Vicepirmininkas finansų reikalams

Andrius Rasutis
Finansų patarėjas

Skirmantė Miglinienė
Archyvų direktorė

Vytas Beleška
Genutė Razumienė
Muzikologijos archyvas

Enata Skrupskelytė
Bibliotekos vedėja

Laima Siudikienė
Leonas Putrius

Juozas Bendikas
Pasaulio lietuvių archyvo bendradarbiai

Isabella Tobias istorija – „New Yorker“ žurnale

New Yorker“, vedantis Amerikos populiarios kultūros žurnalas, naujausiame numeryje (vasario 17 ir 24 d.) išspausdino straipsnį apie Amerikos čiuožėją, tapusią Lietuvos piliete Isabella Tobias. Straipsnyje aprašyta, kaip jauna sportininkė, neturinti nė lašelio lietuviško kraujo, iškovojo teisę čiuožti olimpinėse žaidynėse ir atstovauti Lietuvai.

Isabellos Tobias tarptautinio masto sunkumai prasidėjo nuo tada, kai ji suprato, kad amerikiečių vyrukai nesiveržia į dailiojo čiuožimo – šokių ant ledo – sporto šaką. Nelengva jaunoms šokėjoms rasti sau tinkamą partnerį. Tobias savo trenerių buvo suporinta su Lietuvos piliečiu Devidu Stagniūnu. Jų pora nesudarė keblumų įvairiose tarptautinėse varžybose, bet Olimpinė žaidynių taisyklės reikalauja, kad sportininkai būtų jų atstovaujancio krašto piliečiai. Daugumai sportininkų tai smulkmena, nes jų kraštai, ypač mažesni, be didelio svarstymo išduoda sportininkams pasus, tačiau, remiantis „New Yorker“ straipsniu, „Lietuva, tik dvidešimt metų nusikračiusi sovietų jungo“, nelengvai dalijasi pilietybės dokumentais.

Kad iškototų teisę atstovauti Lietuvai, Tobias turėjo įrodyti, jog prisideda prie Lietuvos gerovės, dalyvauja lietuvių išeivijos veikloje ir yra pramokusi lietuvių kalbos. 2012 m. nuvykusi į Vilnių, Isabella atsisėdo prieš egzaminatorę ir lietuviškai atsakinėjo į klausimus apie Lietuvos istoriją bei jos kultūrą. Nors egzaminą ji išlaikė gerai, tačiau daugiau nei metus pateikinėjo apeliacijas, nes vis gaudavo neigiamus atsakymus, kol prieš pat olimpinė žaidynių pradžią Prezidentė Grybauskaitė pakeitė nuomonę ir pati prisaikdino Isabella Tobias.

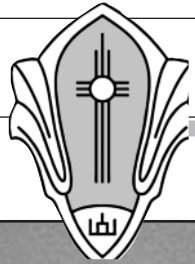
Straipsnyje paminėta, kad čiuožėjai Tobias ir Stagniūnas buvo išlydėti į žaidynes Detroito lietuvių Apreiškimo parapijos parapijiečių.

Pagal straipsnio autorių, Reeves Wiedeman, ko gero, tai bus pirmas ir paskutinis kartas, kai Tobias atstovaus Lietuvai olimpinėse žaidynėse. Yra spėliojama, kad Devidas Stagniūnas ketina po olimpiados pasitraukti, o tada naujoji Lietuvos pilietė turės ieškoti kito, turbūt jau nelietuvio šokių partnerio. Tobias motina straipsnyje taip pamastė: „Gyvenimas susideda iš galimybių. Tik reikia surasti, kur tos galimybės slypi.“

Parengė **Vida Kuprytė**

Isabella Tobias

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaktorė Vida Kuprytė • El. paštas: draugasateitis@gmail.com

Šiais metais daugelis Clevelando Maironio kuopos jaunučių ruošiasi duoti Jaunojo ateitininko įžodį. Susirinkimuose jaunimas nagrinėja Jaunųjų ateitininkų metinę temą – „Mes ateitis – rytojaus viltis“ ir dar rando laiko atlikti kokį nors kūrybingą darbėlį. Būrelį globoja Ina Biliūnienė ir Rima Ješmantaitė-Tessman.

Nuotraukoje: Clevelando Maironio kuopos jaunieji ateitininkai su savo nupieštomis vėliavėlėmis – „MES ATEITIS“. Iš k.: Jimmy O'Meara, Gytis Stungys, Jonas Tessman, Vidas Sasnauskas, Dominykas Šilgalis, Vija Tessman, Elizabeth O'Meara, Marija O'Meara, Elzė Tarasevičiūtė, Justas Šilgalis, Mikas Biliūnas, Aras Stungys. Priekyje kuopos globėjos Ina Biliūnienė ir Rima Ješmantaitė-Tessman. Rimos Ješmantaitės-Tessman nuotr.

KNYGŲ KLUBAS

Ateitininkų namų knygų diskusijų būrelis rinksis trečiadienį, vasario 19 d., 10 val. ryto. Susirinkimas vyks Ateitininkų namuose, 1380 Castlewood Drive, Lemont, IL. Bus aptariamas Jamie Ford 2013 m. parašytas romanas „Songs of Willow Frost“. Knygos veiksmas, matomas per jaunų veikėjų akis, vyksta Seattle mieste, 1920–1930 m. laikotarpyje, paliesdamas JAV sunkius ekonominius laikus ir požiūrius į imigrantus. Visi kviečiami diskusijų būrelyje dalyvauti.

ATEITININKŲ ŠALPOS FONDAS

Ateitininkų šalpos fondas (AŠF) remia ateitininkų projektus Š. Amerikoje ir Lietuvoje. Metinis narių suvažiavimas įvyks šeštadienį, balandžio 26 d., Ateitininkų namuose, Lemont, IL. Suvažiavimas prasidės 4 val. p. p., o metinė vakarienė 6 val. v. Norintys dalyvauti vakarienoje prašomi skambinti Pranutei Domanskienei 708-246-0049 arba pranešti el. paštu: FLD85@aol.com.

VASAROS STOVYKLOS

DAINAVOJE – Amerikos lietuvių Romos katalikų federacijos stovyklavietėje Manchester (Michigan)

Sendraugių ateitininkų II birželio 21 – birželio 28 d.
Jaunųjų ateitininkų (JAS) birželio 29 – liepos 9 d.
Moksleivių ateitininkų (MAS) liepos 9 – liepos 20 d.
Sendraugių ateitininkų I liepos 20 – liepos 27 d.

ATEITININKŲ POILSIO IR STUDIJŲ SAVAITĖ
vyks Kennebunport (Maine) – rugpjūčio 2–9 d.

Šią vasarą bus švenčiamas Poilsio savaitės 50 metų jubiliejus.
Visi šeimos nariai kviečiami kartu stovyklauti.

JUBILIEJINIS ATEITININKŲ FEDERACIJOS SUVAŽIAVIMAS,
skirtas paminėti 25-ąsias AF atsikūrimo Lietuvoje metines, vyks
2014 m. liepos 12–13 d. Vilniuje.

Visi pasaulio ateitininkai kviečiami dalyvauti.

SOS! MAS – vis dar be valdybos

Ar šią vasarą įvyks moksleivių ateitininkų stovykla Dainavoje?

Moksleivių ateitininkų sąjungos (MAS) pirmininkės Dalios Lietuvninkienės vadovaujamos Centro valdybos dvejų metų kadencija pasibaigė 2013 m. sausio 1 d. Kadencijai pasibaigus, valdyba sutiko pusmetį toliau dirbti ir suruošti 2013 m. vasaros stovyklą Dainavoje. Stovykloje įvykusiame MAS suvažiavime susiorganizavo grupė jaunų sendraugių iš buvusios MAS valdybos ir apsiėmė vadovauti moksleiviams dar vieną pusmetį, suruošiant MAS Žiemos kursą. Šioje valdyboje buvo Liudas Landsbergis (pirmininkas), Matas Čyvas, Vaiva Čyvienė, Julius Kasniūnas, Sigita Newsom ir Kristina Volertienė.

Moksleiviams ir visuomenei buvo pranešta, kad po 2013 m. Žiemos kursų šios valdybos darbas uzsibaigs. Taip ir įvyko, o nauja valdyba iki Žiemos kursų nebuvo sudaryta. Keletas asmenų parodė norą užimti konkrečias pareigas, tačiau niekas neapsiėmė pirmininkauti arba atlikti svarbius vasaros stovyklų ir Žiemos kursų koordinavimo darbus.

Tad toliau ieškomi ateitininkai, galintys sudaryti naują MAS Centro valdybą, nes prieš akis – pasiruošimas vasaros stovyklai. Norintys dirbti su moksleiviais ateitininkais, padėti formuoti jų asmenybes, vesti juos kritišku brendimo metu, kviečiami atsilipti. Svarbu užtikrinti, kad šios svarbios tradicijos ir institucijos, tokios kaip Žiemos kursai ir vasaros stovyklos, toliau gyvuotų ir auklėtų mūsų jaunimą.

Artimiausias rūpestis yra vasaros stovykla. Jeigu Centro valdyba nebūtų sudaryta, gal atsirastų prisiimančių atsakomybę, kad vasaros stovykla įvyktų ir būtų susiburtų į *ad hoc* stovyklos ruošos komitetą.

Niekas nepasidaro savaime. Reikia susipratusių žmonių, kuriems rūpi moksleiviai ateitininkai, ir kurie taip brangina ateitininkų idealus, kad norėtų juos perduoti jaunimui. Darbas yra didelis, jo daug, bet sudarius gerą grupę darbuotojų – įmanomas. Be to, jis neša gražius vaisius ir didelį pasitenkinimą. Kviečiame atsilipti, organizuoti bendraminčių grupę, ar net siūlyti kitus, kurie, jūsų manymu, tiktų šiam darbui.

Per MAS suvažiavimą, Žiemos kursų metu, nesudarius Centro valdybos, jaunas sendraugis Matas Čyvas buvo įpareigotas būti ryšininku su moksleiviais. Norintys prisidėti prie naujos Centro valdybos gali susisiekti su juo el. paštu: matas.cyvas@gmail.com.

Liudas Landsbergis

VIENAS IŠ DAUGELIO IR...

ERNESTAS LUKOŠEVIČIUS

Šiomet minėsime jau 96-ąsias atkurtos Nepriklausomos Lietuvos metines. Ne už kalnų ir garbingas šimtmetis. Laikas negrįžtamai bėga, žmonių kartos keičiasi, bet Vasario 16-oji – tai tarsi kertinis mūsų valstybės akmuo, ant kurio pamatų stovi šiuolaikinė, XXI amžiaus Lietuva. Be istorinės atminties mes neturime savasties, todėl klausydamiesi kalbų, dalyvaudami įvairiuose renginiuose ir minėjimuose, šventiniuose pokyliuose, skirtuose Vasario 16-osios progai, nepamirškime ir tų, kurie už ją ir Lietuvą guldė savo galvas ir klojo pamatus modernios Lietuvos ir mūsų pačių ateičiai. Galbūt ne kiekvienam mano kartos ar jaunesniam tautiečiui, gyvenančiam JAV ir Lietuvoje, žinoma ši laisvės kaina. Kaune, Karo muziejaus sodyboje, stūkso didingas lauko akmenų paminklas. Akmenys nepaprasti, jie suvežti iš Lietuvos laisvės kovų vietų, mūsų laukų – iš ten, kur kariai savanoriai kovojo už Tėvynę. Šalia – aukuras, kuriame nuo 1934 m. dega Amžinoji ugnis (okupacijos metu užgesinta, bet neužgesusi daugelio lietuvių širdyse) – pagarbos ir atminimo žuvusiems už Lietuvos laisvę simbolis. Užrašas byloja: „Rede quod debes“ („Atiduok ką privalai“) – lotyniška Petronijaus sentencija, gražūs prasmingi žodžiai, bet žodžiai be darbų lieka žodžiais.

Šiandien, stovint prie šio lietuvių tautos laisvės ir lūkesčių monumento, norėtu atiduoti pagarbą visiems, kurie už mūsų laisvę ir Nepriklausomybę sumokėjo didžiausią kainą – savo gyvenimą, savo gyvybę. Bet šis konkretus mano pasakojimas yra apie mažai žinomą, bet nepaprastą ir neeilinį, nepelnytai užmirštą Lietuvos karių-savanorių iš tolimos Kinijos – vieną iš 10,000. Kas gi jis, šis „samurajus“, savo kardu nekviestas gynęs Lietuvą? Lietuvos centriniame valstybės archyve saugomoje savanorio byloje – skurdoki duomenys: Činšas Petras, Činšilo sūnus (labai originalus tėvavardis – atkreipkite dėmesį) gimė 1896 m. Kinijoje, Šindau mieste, 1919.07.21–1923.02.07 tarnavo kariuomenėje. Buvo lenkų nelaisvėje. 1928 m. gyveno Kaune. Apdovanotas Savanorio ir Nepriklausomybės medaliais. Savanorio medalio liudijimas Nr. 1656, išduotas 1929.02.19. Tačiau pasižiūrėkime, kas gi slepiasi už šio vardo ir kelių datų?

Pabandykime grįžti į prieškarinį Kauną ir pavartyti senus leidinius, peržiūrėti pageltusias nuo laiko nuotraukas, galbūt pastovėti prie nežinomo kareivio kapo – t. y. paieškoti savanorio P. Činšo pėdsakų.

Rusijos imperijoje kilus Pirmajam pasauliniam karui, Lietuva buvo įtraukta į karo sūkurį. Kaip rašo to meto žurnalas „Karys“, P. Činšo likimą ir atsiradimą Lietuvoje nulėmė minėto karo veiksmas ir pasekmės. Yra žinoma, kad dar prieš karą vienas carinės Rusijos karininkas jį, dar jauną vaikina, parsivežė (ar pagrobė) iš tolimos Kinijos. Ką Činšas veikė to meto Rusijoje, duomenų nepatinkame, bet kilus Pirmajam

VIENINTELIS

Garbė žuvusiems už Tėvynę ir garbė Tėvynei, kad yra kam už ją žūti

– Juozas Tumas Vaižgantas

Apie kinietį-Lietuvos savanorį rašė žurnalas „Karys“.

jam pasauliniam karui, jis su minėtu karininku atsidūrė fronte, vėliau abu pateko į vokiečių nelaisvę. Matyt, likimo jam buvo lemta ištrūkti iš nelaisvės ir atsidurti visai nepažįstamame krašte – Lietuvoje, nežinant jos

kalbos, neturint draugų, toli nuo artimųjų, be nieko. Tačiau P. Činšas priėmė labai įdomų sprendimą, kuriuo jis vėliau labai didžiavosi. Niekam nepažįstamas kinietis davė kario priesaiką savo antrajai Tėvynei –

Lietuvai. Ir štai 1919 m. liepos 21 d. jis, Lietuvos karys-savanoris, atskiro baltarusių (gudų) bataliono karys, jau kaunasi už Lietuvą. Pirmas ir vienintelis kinietis – Lietuvos savanoris.

1920 m. vykstant aršioms kovoms su pilsudskinės Lenkijos kariuomene ties Seinais, Lietuvos karys patenka į lenkų nelaisvę. Galima tik įsivaizduoti, kaip nustebo lenkai, pamatę azijietiškos išvaizdos kari, vilkintį lietuviška miline. Lenkai nežinojo nei ką galvoti, nei ką daryti. P. Činšui buvo pasiūlyta pasilikti Lenkijoje, pereiti į Lenkijos kariuomenę. Tada P. Činšas paskleidė gandus, kad jis nėra vienintelis kinietis – Lietuvos karys, kad visas kiniečių korpusas kaunasi Lietuvos pusėje. Apie šią „karinę paslaptį“ rašė to meto lenkų spauda, ant šio „kabluko“ užkibo ir lenkų karinė žvalgyba. Činšas sugebėjo pabėgti iš lenkų nelaisvės, sugrįžo pas savo ginklo brolius savanorius, toliau sėkmingai tarnavo Lietuvos kariuomenėje, dalyvavo kovos veiksmuose prieš lenkus ir bolševikus, buvo sužeistas, bet niekuomet nesigailėjo ir neabejojo savo pasirinktu keliu – ginti Lietuvos laisvę ir Nepriklausomybę.

Pasibaigus Nepriklausomybės kovoms, jis baigė tarnybą kariuomenėje, apsigyveno Kaune, vedė lietuvę, pramoko lietuviškai, net rašoma, kad apsikrikštijo ir tapo kataliku, nors prieš tai buvo praktikuojuantis budistas. Daugelis to meto kauniečių šį išskirtiną išvaizdos vyrą matydavo Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodyboje, prie Laisvės kovų paminklo. Per valstybines šventes ir savaitgaliais jis su kitais Nepriklausomybės kovų dalyviais dalyvaudavo Vyčio kryžiaus ordino vėliavos pakėlimo ir nuleidimo iškilmėse (šią gražią tradiciją atgaivino ir puoselėja Lietuvos Šaulių sąjunga). Vienintelis Lietuvos kūrėjas-savanoris iš egzotiškos Kinijos, Petras Činšas, mirė Alytuje, palaidotas senosiose Kauno kapinėse (kapinės sovietmečiu sunaikintos, dabar ten – Ramybės parkas). Kur yra jo kapas, sunku pasakyti – tikriausiai laiko ir sovietinio režimo sunaikintas.

Tačiau atmintis niekur nedings, dažnai ji gyvena ilgiau už žmogų. Būtent atmintis, ilgas šimtmečius tęnojusi paslėpta giliuose tautos sąmonės kloduose, atvedė iki Vasario 16-osios, o vėliau, per Nepriklausomybės kovų aukas, partizanų, rezistentų, tremtinių širdgėlą ir meilę Tėvynei, disidentų kovą, per Dainuojančią revoliuciją į Sąjūdį, į Kovo 11-ąją. Nežinomo kareivio kapas ir amžinoji ugnis, karių savanorių auka Tėvynei neturi būti užmiršta. „Keleivi, pasakyk Lietuvai, kad tarnavau ir gyniau Tėvynę – Lietuvą“, – ištartų ir Lietuvos savanoris Petras Činšas. Tai skamba tarsi visų savanorių testamentas. Juk „laisvės nevertas, kas negina jos“. Lietuvos Šaulių sąjungos išėivijoje vardu sveikinu visus su Vasario 16-ąja – Nepriklausomybės diena.

P. S. Galbūt atsiras skaitytojas, kuris turi daugiau duomenų apie P. Činšo kapą ar jo palikuonis – juk niekad nežinau...

Žuvusių už Lietuvos laisvę karių pagerbimo iškilmės prie Nežinomojo kareivio kapo Kaune.

Parengė Dainius Ruževičius

SPORTAS

D. Bondorovas Indianoje surems pirštines su amerikiečiu

Čikagoje gyvenantis bei sportinių aukštumų profesionaliame bokso ringe siekiantis boksininkas Donatas Bondorovas savo gerbėjus tikisi pradžiuginti naujomis pergalėmis.

D. Bondorovas į ringą kops vasario 28 d., penktadienį. „Horse Shoe Casino“ (Hammond, IN) vykiančioje dvikovoje lietuviu varžovu bus vos viena pralaimėjimą per 15 dvikovų patyręs amerikietis Wolle Monroe.

Šią „Friday Night Fights“ turnyro ketvirtfinalio dvikovą numato transliuoti ESPN 2 televizija. Sportininkai kovos 6 raundus, o šią dvikovą laimėjęs boksininkas pateks į pusfinalį, kurio kovos numatytos New Yorke. Sėkmės atveju čia D. Bondoro-

vo varžovu būtų Cerreso Fort ir ukrainiečio Vitalijaus Kopylenko poros nugalėtojas. Beje, Ukrainos boksininkas laimėjo visas 22 turėtas kovas, kuriose 12 kartų pergales šventė nokautuodamas varžovus.

Dar šių metų sausio mėnesį 33 metų lietuvis pasirašė naują sutartį su „Banner Promotion“ bokso organizacija, su kuria tikisi siekti naujų sportinių aukštumų bokso ringe.

Per 23 kovas profesionaliame bokso ringe „Bondas“ laimėjo 18 dvikovų, iš kurių 6-iose varžovus pasiuntė į nokautus.

Bilietus į minėtą D. Bondorovo ir W. Monroe bokso dvikovą galima įsigyti internete – www.hitzboxing.com arba varžybų vietoje.

SC „Victory“ jaunieji futbolininkai džiugina pergalėmis

„Victory“ klubo berniukų komandą – darnų ir draugišką kolektyvą – treniruoja treneriai Linas Jakovlevas (k.) ir Svajūnas Jablonskis.

Trečiaji sezoną gyvuojantis lietuvių jaunąją futbolo kartą auginantis SC „Victory“ futbolo klubas jau spėjo pradžiuginti ne viena pergale įvairiuose turnyruose.

Treneriai Linas Jakovlevas, Svajūnas Jablonskis ir Kevin McAlinden į savo gretas sugebėjo suburti futbolo aistra susižavėjusius vaikus ir visi kartu gali džiaugtis treniruočių metu pralieto prakaito rezultatais. Per trejus futbolo klubo veiklos metus draugiška „Victory“ berniukų komanda (U-11) iš žemiausios lygos sugebėjo pakilti iki antrosios, kurioje jau vyksta aršios kovos.

Be futbolo vaikai nelieka ne tik vasarą, bet ir žiemą. – „Viso sezono metu dalyvaujame įvairiuose futbolo turnyruose, kuriuose varžomės su savo bendraamžiais, o vasarą stovyklaujame sporto stovykloje prie Mičigano ežero. Vaikai ne tik žaidžia savo mėgstamą žaidimą, bet ir suranda naujų draugų. JAV futbolas sparčiai kyla į viršų, daugėja tiek berniukų, tiek mergaičių futbolo klubų“, – tikino S. Jablonskis.

Džiaugdamiesi pasiektais rezul-

tatais ir sportine veikla, „Victory“ futbolo klubo treneriai kviečia prisijungti visus vaikus, norinčius žaisti futbolą. Sudarant naujas komandas, treniruotėse ypač laukiami 6–11 metų amžiaus vaikai – ir berniukai, ir mergaitės.

SC „Victory“ klubo planuose – po kelių metų turėti 2–3 skirtingų amžiaus grupių konkurencingas komandas, kurios garsintų klubo vardą amerikiečių futbolo lygų varžybose.

„Mes norime, kad lietuviai vaikai rinktųsi žaisti ne tik krepšinį, bet ir populiariausią pasaulyje sporto žaidimą – futbolą, o taip pat sieksime, kad vaikai smagiai leistų laiką treniruotėse, o vėliau aukštesnių rezultatų siektų varžybose“, – teigė L. Jakovlevas.

Šiuo metu, antradieniais ir penktadieniais treniruotės vyksta Pasaulio lietuvių centro salėje Lemonte. Treneriai Svajūnas (Tel.: 708-228-6349) ir Linas (Tel.: 708-369-5075) mielai laukia būsimųjų futbolo žvaigždžių. Papildomą informaciją, susijusią su SC „Victory“ klubo veikla, galima rasti internete, adresu www.scvictory.net.

Nutraukta įspūdinga pergalių serija

11-ajame Čikagos lietuvių krepšinio lygos (ČLKL) čempionate pirmąją nesėkmę patyrė „M Brothers“ komanda ir kartu nutraukė įspūdingą pergalių seriją – iki tol ji buvo laimėjusi visas 12 žaistų rungtynių.

Itin sėkmingai į ČLKL varžybas įsijungę ir pergalingai žingsniavę ČLKL debiutantai vasario 8 d. vykusioje rungtynėse rezultatu 68:71 turėjo pripažinti lygos senbuvių – „Atleto“ krepšininkų pranašumą. Pergalingą tritaškį likus žaisti 2 sek. iki ketvirtintojo kėlinio pabaigos pelnė „Atleto“ komandos vadovas Aivaras Majus.

Iš viso A. Majus šiose pergalingose rungtynėse surinko 14 taškų, jo komandos draugas Kastytis Normantas – 19. „M Brothers“ komandai Derek Cieczczak pelnė 26 taškus, Kęstutis Žilys – 21.

Trečioje vietoje žengianti „Lituanicos“ komanda rezultatu 87:70 nugalėjo „Stumbro“ krepšininkus. Prie šios pergalės daugiausiai prisidėjo Šarūnas Skadas – 21 taškas ir Derekas Molis – 15. „Stumbriui“ 22 taškus pelnė 5 tritaškius pataikęs Andrius Ančiulis, 20 – Deividas Markevičius.

Stipriausių ČLKL komandų grupėje II varžybų etape pirmąkart rungtyniaujančių „Švyturio“ ir „Žemaitijos“ komandų dvikovoje stipresni buvo „Švyturio“ krepšininkai. Jie savo varžovus nugalėjo rezultatu 96:83.

Nugalėtojams Michaelis Randikas pelnė 27 taškus, Julius Staišiūnas ir Andrius Šimulis – 22, o žemaičiams daugiausia – 27 taškus pelnė Donatas Ružys.

Dėl „Iššūkio“ taurės kovojančių komandų grupėje pergalę ir pralaimėjimą per vieną varžybų dieną į savo sąskaitą įsirašė šioje komandų grupėje pirmaujantys „Jaunimo“ krepšininkai. Pirmose dienos rungtynėse jie rezultatu 82:74 nugalėjo „Žalgirio-35“ krepšininkus, o antrame susitikime jaunimui pergalė išslydo iš rankų ir jie minimalia persvara – 68:69 turėjo pripažinti „Lietkabelio“ komandos pranašumą.

Šiose abejose rungtynėse „Jaunimo“ komandoje rezultatyviausiai rungtyniavo Laurynas Motužis (21 ir

15 taškų) ir Mantas Tamošauskis (20 ir 24 taškai). „Žalgirio-35“ komandoje pasižymėjo 32 taškus įmetęs ČLKL vadovas Aurimas Matulevičius, o „Lietkabeliui“ 21 tašką pelnė Gvidas Drungilas, 20 – Rytis Rutkūnas.

Dar vieneriose „Iššūkio“ taurės rungtynėse itin nesėkmingai šiame čempionate rungtyniaujantys „Compass-Kunigaikščių“ krepšininkai patyrė jau 13-ą pralaimėjimą. Šikart ČLKL čempionai rezultatu 61:70 nusileido „Lietavos“ komandai.

„Lietavos“ komandoje daugiausiai prie 6-osios sezono pergalės prisidėjo Antanas Rauchas – 24 taškai, Mantas Stankevičius – 17. „Kunigaikščiams“, kaip jau tapo įprasta, daugiausiai taškų pelnė komandos legionieriai – Kerre Miller – 23 taškai ir Anthony Simmons – 20, tačiau šis jų rezultatyvus žaidimas nuo nepadeda pakilti iš nesėkmių ruožo.

II etapo trečiojo turo varžybas ČLKL komandos žais vasario 15 d. (šeštadienį), nuo 2 val. p. p. iki 7 val. v. Krepšininkai rungtyniauja Pasaulio lietuvių centre Lemonte. Įėjimas – nemokamas!

Tačiau be krepšinio krepšininkai neliks ir šį savaitgalį: vasario 16 d., sekmadienį, bus sužaistos dvi dvejos keturių komandų senjorų pirmenybių rungtynės: 9 val. ryto susitiks PLC ir „Lokių“ komandos, o 10:10 val. r. – „Jaguarai“ – „Neptūnas“.

ČLKL turnyrinė lentelė

vieta, komanda, pergalės, pralaimėjimai

1. „M Brothers“	12	1
2. „Radviliškis“	12	1
3. „Lituanica“	11	3
4. „Atletas“	9	4
5. „Švyturys“	8	5
6. „Žemaitija“	7	7
7. „Stumbras“	6	8

„Iššūkio“ taurė

1. „Jaunimas“	6	9
2. „Lietava“	6	8
3. „Lietkabelis“	5	9
4. „Prima-Lituanica“	3	9
5. „Žalgiris-35“	2	11
6. „Compass-Kunigaikščiai“	1	13

Tinklinio čempionate pirmąja trys komandos

Amerikos lietuvių tinklinio lygos (ALTL) čempionate po vasario 8 d. sužaistų II rato, trečiojo rato varžybų pirmąja po lygiai (16) taškų surinkusios trys komandos – „Atlantic Express“, „Gubernija“ ir „Panevėžys“. Jos žengia koją kojom.

„Gubernijos“ tinklininkai, rungtyniaudami su ALTL čempionų titulą ginančiais „Atlantic Express“ tinklininkais pasiekė įspūdingą pergalę praėjusį sekmadienį – nugalėjo varžovus rezultatu 3:0 (25:18, 25:22, 25:18) ir pavijo juos turnyrinėje lentelėje.

Neatsilieka ir sėkmingai šiame sezone rungtyniaujantys „Panevėžio“ tinklininkai. Žengti kartu su dviem komandomis jiems leido pergalė 3:0 (25:16, 25:16, 25:18) prieš ketvirtąją nesėkmę iš eilės patyrusius „Pilėnų“ sportininkus.

Po techninės pergalės 3:0 prieš

„Smūgio“ tinklininkus, iš paskutinės vietos pavyko pakilti „Šiaulių“ tinklininkams – jie išitvirtino ketvirtąją vietą.

Kitas rungtynes ALTL komandos žais vasario 16 d., sekmadienį. 5 val. p. p. rungtyniaus „Pilėnai“ – „Gubernija“, 6 val. v. „Panevėžys“ – „Šiauliai“, 7 val. v. „Atlantic Express“ – „Smūgis“.

Turnyrinė lentelė

vieta, komanda, rungtynės, taškai:

1. „Atlantic Express“	8	16
2. „Gubernija“	8	16
3. „Panevėžys“	8	16
4. „Šiauliai“	8	9
5. „Smūgis“	8	8
6. „Pilėnai“	8	7

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Konstitucinis Teismas imsis pavardžių rašybos

Vilnius (vrm.lt) – Konstitucinis Teismas (KT) vasario 13 d. grįžta prie asmenų vardo ir pavardės rašybos tapybės dokumentuose klausimo. Nuo teismo išaiškinimo priklausys, kokių veikslių imsis Teisingumo ministerija.

Valstybinei lietuvių kalbos komisijai atsakius pateikti siūlymus dėl nelietuviškų asmenvardžių rašymo Lietuvos piliečių dokumentuose, Teisingumo ministerija kreipėsi į KT dėl išaiškinimo. Ministras Juozas Bernatonis sako, kad daugiau nei prieš 10 metų KT priimtas sprendimas turi

būti peržiūretras. Tuomet nuspręsta, kad asmens vardas ir pavardė piliečio pase turi būti rašomi tik valstybine kalba.

Praėjusiais metais Teisingumo ministerijai Vyriausybė pavedė parengti projektą, kuris leistų dokumentuose rašyti pavardes ne vien lietuviškais rašmenimis, todėl ministerija siekia išsiaiškinti, ar tai teisiškai įmanoma. Toks žingsnis siejamas su Lietuvos lenkų prašymais ir su užsieniečiais besituokiančių asmenų padėtimi.

Pagerės „Misija Sibiras“ finansavimas

Vilnius (Kultūros ministerijos info) – Lietuvos nacionalinės UNESCO komisijos galerijoje jau trečius metus iš eilės surengta jaunimo pilietiškumą, patriotiškumą ir istorinę atmintį puoselėjančio projekto „Misija Sibiras'13“ fotografijų paroda.

Vasario 12 d. parodos atidaryme dalyvavęs kultūros ministras Šarūnas Birutis pabrėžė, kad projektas „Misija Sibiras“ yra sudėtinė kultūros politikos dalis ir dabar turi aiškų finansinį pagrindą tolimesnei misijai. Ministro teigimu, pavyko aiškiai reglamentuoti ir Kultūros rėmimo fonde atskira eilute nustatyti finansavimą tremtinių ir politinių kalinių atminimo vietoms

Jaunimas tvarko tremtinių kapus Sibire. D. Žvirblio nuotr.

tvarkyti ir pagerbti.

Praėjusią vasarą Sibiro taigą aplankiusi jau dvyliktoji projekto „Misija Sibiras“ ekspedicijos komanda visas nelengvoje kelionėje patirtas emocijas, nuveiktus darbus įamžino ir parvežė į Lietuvą.

Bus apdovanoti lygybės ir įvairovės skleidėjai

Vilnius (BNS) – Lietuvoje pirmą kartą bus teikiami nacionaliniai lygybės ir įvairovės apdovanojimai. Apdovanojimus inicijavo Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba (LGKT) bei nevyriausybinės organizacijos, atstovaujančios diskriminacijos atžvilgiu pažeidžiamoms gyventojų grupėms, vienijantis Nacionalinio lygybės ir įvairovės forumas.

Apdovanojimai bus teikiami de-

šimtyje kategorijų: Metų dialogo, Metų fotografijos, Metų verslo įmonės, Metų pilietiškumo, Metų muzikos grupės, Metų žurnalisto, Metų žmogaus teisių advokato, Metų išvalgų, Metų pergalės ir Apdovanojimo už visą gyvenimą puoselėtą toleranciją.

2013 metų apdovanojimų iškilmes vyks kitą savaitę, vasario 20 dieną, Vilniaus mažajame teatre.

VRK įtarinėja parašų klastojimą

Vilnius (BNS) – Vyriausioji rinkimų komisija (VRK) neatmeta galimybės kreiptis į teisėsaugą dėl parašų klastojimo renkant parašus dėl referendumo, kuriuo norima uždrausti parduoti žemę užsieniečiams ir juridiniams asmenims ir nuleisti kartelę referendumams rengti.

VRK pirmininkas Z. Vaigauskas pranešė, kad rašysenos ekspertai nustatė atvejų, kai parašų rinkimo lape už referendumą pasirašė vienas asmuo, o parašų tikslinimo lape – kitas.

Praėjusių metų lapkritį referendumo iniciatoriai VRK pateikė apie 320 tūkst. jų iniciatyvą palaikančių rinkėjų parašų. Iš jų 292 tūkst. 200 pripažinti tinkamais, o 10 tūkst. 481 parašas gražintas neesminiams trūkumams pašalinti.

Iniciatyvinė grupė siūlo Lietuvoje surengti privalomąjį referendumą, kuriuo Konstitucijoje įtvirtintų, kad žemė galėtų priklausyti tik Lietuvos piliečiams ir valstybei, taip pat numatyti, kad referendumui surengti pakaktų nebe 300 tūkst., o 100 tūkst. parašų.

Kritikai sako, kad toks referendumas gali prieštarauti Lietuvos Konstitucijai ir Lietuvos išipareigojimas Europos Sąjungai, kurioje garantuojamas laisvas prekių, paslaugų, kapitalo ir asmenų judėjimas. Stodama į ES Lietuva išipareigojo nepadrausti žemės pardavimo užsieniečiams, ir po pereinamojo laikotarpio nuo šių metų gegužės draudimas nutos galioti.

Ukrainos patriarchas perspėja

Kijevas (catholicnewsagency.com) – Ukrainos graikų katalikų patriarchas sakė, kad jeigu Jungtinės Valstijos ir Europa apleis Ukrainą per šį aštrų politinį konfliktą, „žmonija gali būti ant naujo šaltojo karo ribos“.

Patriarchas Sviatoslavas Ševčukas teigė, kad „nuo to priklausoma demokratijos Europoje ateitis“.

Pasak jo, ukrainiečiai labiausiai susirūpinę galimu daliniu Sovietų Sąjungos atkūrimu.

Patriarchas priminė tarptautinius susitarimus, kuriais ketinta apsaugoti Ukrainą, tarp jų 1994-ųjų trilateralų susitarimą. JAV suteikė Ukrainai saugumo garantiją, kai pastaroji perdavė sunaikinti visus savo branduolinius ginklus. „Štai kodėl mes tikimės, kad JAV išpildys savo pareigą padėti mums išlikti laisva ir nepriklausoma šalimi“. Žmonių protestus jis pavadino „oromo revoliucija“.

Belgijoje leidžiama eutanazija vaikams

Briuselis (BNS) – Belgijos žemieji parlamento rūmai vasario 13 d. didele balsų persvara priėmė įstatymą, leidžiantį mirtina liga sergantiems nepilnamečiams iki 18 metų taikyti eutanaziją ir tapo antrąja pasaulyje šalimi (po Olandijos), kurioje leidžiama gailestingai numarinti nepilnametį.

Šio įstatymo priėmimui priešinosi kai kurie belgų pediatrai ir katalikų dvasininkai. Įstatymas įsigalios, kai jį pasirašys Belgijos monarchas –

karalius Philippe. Nesitikima, kad karalius nepritarų naujam įstatymui. Eutanazijos įstatymas Belgijoje buvo priimtas 2002 metais, bet jis galiojo tik suaugusiems.

Įstatyme sakoma, kad vaikas turi būti „pajėgus blaiviai mąstyti ir būti sąmoningas tokio prašymo metu“. Nepilnametis taip pat turi „būti beviltiškos medicininės nuolatinės ir nepakeičiamos kancios būklės, kurios negalima palengvinti ir kuri greitu laiku sukels mirtį“.

Munistai masiškai tuokiasi

Pietų Korėjoje vyko masinės vestuvės.

EPA-ELTA nuotr.

Seulas (ELTA) – Munistų sekta Pietų Korėjoje, šiaurinėje Gapyeong-gun provincijoje, vėl surengė masines vestuves. Jose dalyvavo 2 500 porų iš 50 pasaulio šalių. Tai buvo antroji tokia ceremonija nuo sektos vadovo Sun Myung Moon mirties 2012-aisiais. Ma-

sinės vestuvės visada buvo jo „prekės ženklas“. Sun Myung Moon našlė Hak Ja Han Moon vasario 12 d. sektos būstinėje jaunavedžių poroms teikė „kosminį šventą palaiminimą“. Kai kurias jų prieštarai vertinamas judėjimas supažindino tik prieš kelias dienas.

Teismas įkalino olimpinį statybų kritiką

Krasnodaras (BNS) – Rusijos aplinkosaugininkas, protestavęs prieš žala gamtai, kuri buvo padaryta rengiantis žiemos olimpinėms žaidynėms Sočyje, trejiems metams buvo pasiūstas į pataisos koloniją, nes teismas atmetė jo apeliaciją.

Pietinio Krasnodaro miesto teisė-

jas paliko galioti gruodį paskelbtą nuosprendį Jevgenijui Vitiškai, kuris yra regioninio žaliųjų judėjimo narys.

40-metis geologas priklauso žaliųjų judėjimui, kuris stebėjo Sočio olimpinį kompleksų statybos poveikį aplinkai ir viešino informaciją apie gamtai padarytą žalą.

„Nacių meno lobyne“ rasta dar 60 darbų

Miunchenas (BNS) – Pagyvenusio atsiskyrėliška gyvenančio vokiečio sukaupta meno kūrinių kolekcija, kurioje, kaip įtariama yra nacių pagrobtų piešinių ir drobių, yra didesnė, nei buvo manoma anksčiau.

Jo namuose Austrijoje buvo papildomai rasta dar 60 darbų, tarp jų Pablo Picasso, Pierre-Auguste Renoir ir Henri Matisse paveikslų.

Pirmą kartą C. Gurlitt byla paviešinta praėjusių metų pabaigoje, kai buvo pranešta, kad tyrėjai apšnerkštame jo bute atrado 1400 meno kūrinių, tarp kurių buvo ir seniai dingu-

sių darbų, kaip, pavyzdžiui, H. Matisse bei Marc Chagall kūrinių.

81-erių C. Gurlitt yra nacių laikų prekiautojo meno kūrinių Hildebrand Gurlitt sūnus. Pastarojo tėvas įgijo minėtus darbus ketvirtajame ir penktajame dešimtmeciais, kai naciai liepė jam pardavinėti vogtus darbus ir kūrinius, kuriuos Hitlerio režimas laikė „išsigimėliškais“.

Berlyno valdžia praėjusių mėnesių sakė, kad bus stengiamasi sugrąžinti nacių pagrobtus meno kūrinius tikriesiems jų savininkams.

ISTORIJS UŽKULISIUOSE

Žmogaus pavardė – ne bajoro herbas

RAIMUNDAS MARIUS LAPAS

Mano tėvo pavardė XVII–XVIII šimtmečio dokumentuose metrikų knygose prie „Bartininkų bažnyčios iš lenkiško yra gana įvairiai rašoma; taip randame užrašyta: Bosonowicz, Basanowicz, Bosonowicz, Bosenowicz, Basenowicz, Basianowicz, Basienowicz, Basiniewicz, Basinowicz, Basanowicz, Bassanowicz, Basonowicz, Bassanowicz, Basenowicz, Basawicz ir 1786 m. – Magdalena Basanowa. Šita pavardė, be abejo, yra kilusi nuo liet. basas ir turi dar kitus žmonių ir vietų vardus, nuo to žodžio pramintus...”, – kadaise savo atsiminimuose *Mano gyvenimo kronika ir nervų ligos istorija 1851–1922 m.* rašė dr. Jonas Basanavičius.

Patriarcho pėdsakai Amerikoje

Jonas Basanavičius susipažino su savo būsimąja žmona – Čekijos vokietaite Gabriele Eleonora Mohl Prahėje. Jiedu susituokė 1884 m. balandžio 15 d. Vienoje. 1889 m. Basanavičiaus žmona mirė nuo džiovos. Vaikų jie nesusilaukė.

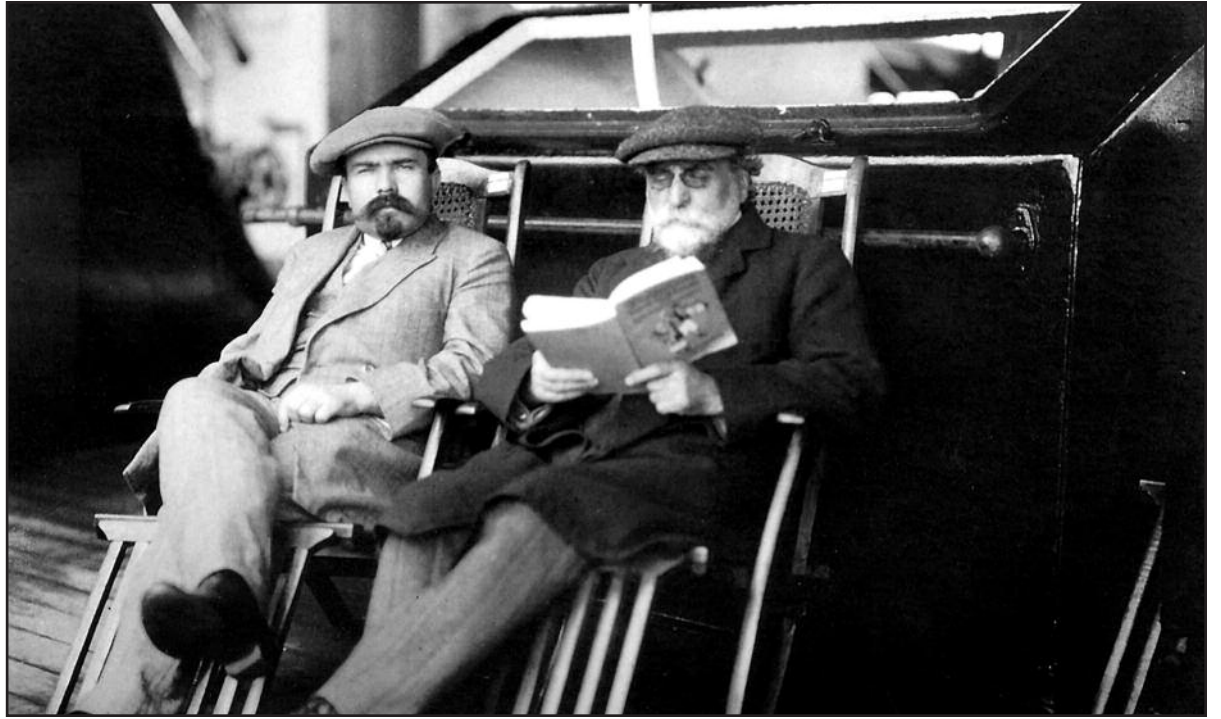
Pernai sukako 100 metų, kai 1913 m. vasarą Jonas Basanavičius ir Martynas Yčas keliems mėnesiams išvyko į Ameriką, kur skaitydami paskaitas, rinko aukas surengti Lietuvių konferenciją Vilniuje. Tačiau šian-dien, Vasario 16-tosios Nepriklausomybės akto paskelbimo metinių išvakarėse – ne apie tai. Šiandien siūlau susipažinti su mūsų tautos patriarchu Jonu Basanavičiumi kiek nebūdingu rakursu, atskleidžiant jo genealoginį medį ne kažkur Lietuvoje, Baltarusijoje ar Azijoje, o Jungtinėse Amerikos Valstijose.

Signataro ainė – teatro režisierė

Pirmosios pažinties proga mano naujai atrasta straipsnio herojė apie save papasakojo kukliai: „Mano pilnas vardas Felicia Marie Basanavicius. Gimiau St. Louis. 2013 m. pavasarį Missouri State University apgyniau bakalaurą iš ‘professional actor training program’. Apie mano lietuviškas šaknis mažai ką žinau”.

Kiek „dosniau” kortas apie ją atskleidė galin-gasis internetas. Felicia Basanavicius (mažybiniai vadinama Fee) gimė 1990 m. gegužės 4 d. Ji augo Hazelwood, MO kartu su savo broliu David (g. 1989 m. spalio 27 d.). Jų mama Karen labai mylėjo savo vaikus, juos lepindavo „gooey butter” keksais, augino airių tradicijų bei Šerloko Holmsio nuotykių dvasioje. Laisvalaikiu Felicia mėgo – rankdarbius, daržininkystę, naujas muzikines sroves, o labiausiai – prajuokinti žmones.

Nors jos brolis David nebaigė mokslų, jis šmaikščiai valdė plunksną ir skelbė savo kūrinius įvairiuose leidiniuose. Man malonu buvo skaityti jo

Martynas Yčas ir Jonas Basanavičius pakeliui į Ameriką 1913 metais. Iš Raimundo Mariaus Lapo asmeninio archyvo

penkių puslapių apsakymą „What do you hate”. Išgirdusi apie tai Fee „sušvelnėjo” ir papasakojo, kai David galutinai baigs savo karjerą JAV karo laivyne (dabar jis bazuojasi kažkur prie Pearl Harbor požeminiame laive) jiedu žada bendromis jėgomis parašyti knygą apie savo vaikystėje sugalvotus personažus. O šiuo metu Fee rašo kitą knygą, kurią žada pavadinti *Rona*.

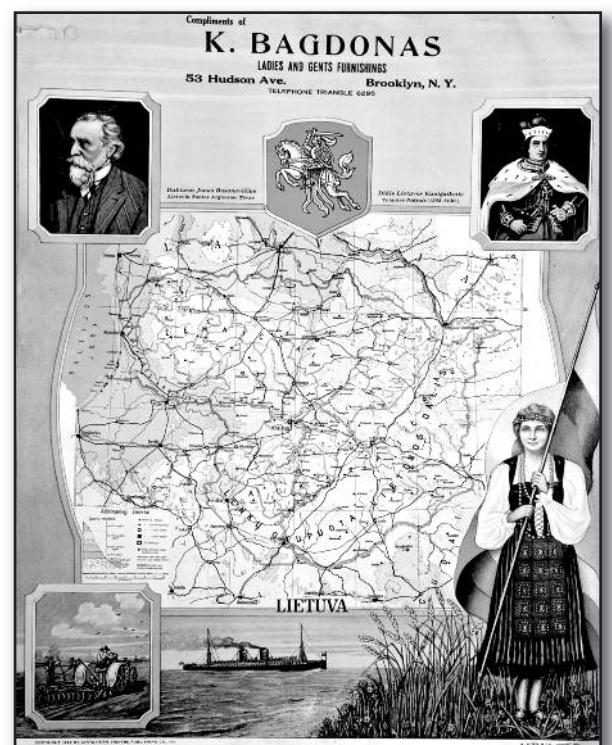
Jauna, neseniai baigusi vaidybos mokslus, energinga aktorė bei režisierė tvirtai jaučiasi tiek kino ekrane, tiek ir teatro scenoje. Nuo pernai rudens Felicia įsikūrė Čikagoje – jai čia patinka. Čia ji jau vaidino dviejuose pagal Quinton Tarantino scenarijus sukurtuose spektakliuose – *Reservoir Dogs* bei *Inglorious Basterds* (abu pastatymai – *Bear Knuckle Productions*). Š. m. gegužę Fee vaidins Lavinia Sheakespeare *Titus Andronicus*. Po to norėtų vaidinti improvizacijų teatre, vystyti savo komedijinį talentą. Jos gyvenimo *credo* yra legendinio kino aktoriaus Charles Chaplin aforizmas: „Diena be juoko yra prarasta diena.”

Nėra namų be dėmų

Pavardė Basanavičius yra gana reta net Lietuvoje, ką jau bekalbėti apie Ameriką. Dar pernai, rašydamas apie 1918 m. Lietuvos nepriklausomybės akto signatarų žmonas, virtualioje erdvėje atradau asmenį, vardu Neil Basanavicius. Taip – būtent Basanavicius (nors ir be lietuviško „paukščiuko”)! „Neil Basanavicius / LinkedIn. Tech data engineer at Boeing.” Prisiminęs tai, skambinu į „Boeing” raštine. Atsakymas – tokio žmogaus nėra. Radau tokiu pačiu vardu – tačiau šįsyk vartotų automobilių „A Plus Used Cars Too” salono Lyles, TN vadybininką. Parduotuvės telefonas išjungtas.

Pasiteiravau Felicia, gal kartais ji pažįsta savo bendrapavardį Neil? – Juk kiek tų Basanavičių gali būti JAV? Atviras, tačiau tikrai nelauktas jos atsakymas mane šokiravo:

„Neil Basanavicius, žmogus apie kurį teiraujiesi savo el. laiške, yra mano smurtaujantis ir apgavinėjantis tėvas. Jis buvo alkoholikas, blogas savo vaikams ir mano

Panašus Laukžemio spautuvės kalendorius su Basanavičiaus portretu kabėjo ir Busanovich namuose.

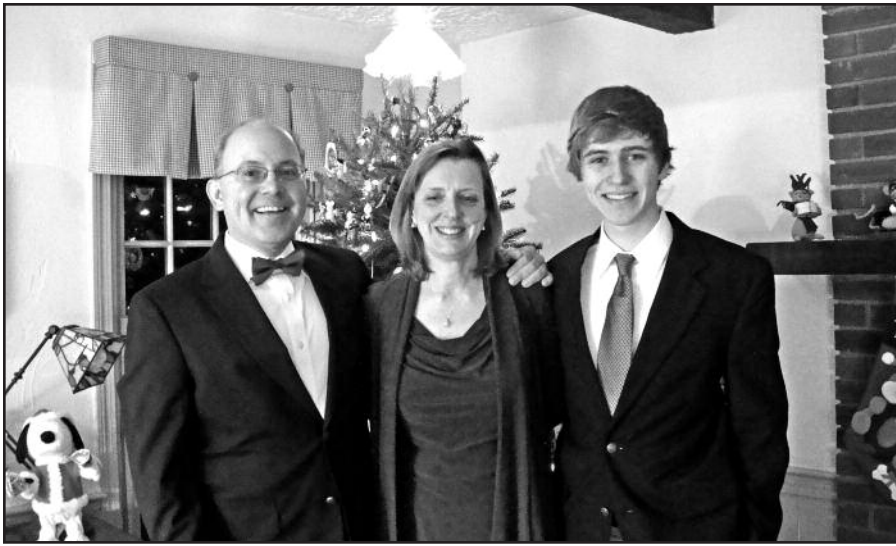
motinai, kuri santuokos pabaigoje vos neišprotėjo. Jis trumpai tarnavo JAV karo laivyne. Kol buvo vedęs mano motiną, gyveno St. Louis ir dirbo „Boeing” firmoje. Jis buvo vedęs ir prieš tai. Iš pirmos santuokos sulaukė dviejų dukrų – Dawn ir Tracey. Nepalikau ryšių su jomis vien dėl mūsų tėvo elgesio. Tikiu, kada nors ateityje su jomis susitaisyčiau, tačiau dabar aš po truputį kuriuosi naujoje vietoje, Čikagoje, ir noriu gyventi be išpareigojimų joms”, – nedailindama atviravo jauna režisierė, tačiau pridūrė: „Koks beęsąs mano tėvas, jis didžiavosi savo lietuviška kime.”

Toliau ji rašė: „Kas liečia mano žinias apie Joną Basanavičių, tai gana anekdotiška. Prisimenu, kad tėvas rūsyje buvo pasikabinęs įrėmintą lietuvišką pašto ženklą su Basanavičiaus atvaizdu. Būdama maža aš nesupratau kodėl. Vėliau (beje, prieš pat mano tėvo „nuopolį”) jis man ir mano broliui paaiškino, jog mes esame šios lietuvių istorinės asmenybės teisioginiai palikuonys – beje, mano brolis – vienintelis vyriškos lyties palikuonis”.

Nebežinau, nė ką galvoti. Vienintelė paguoda, kad Jonas Basanavičius vaikų nenorėjo, tad Neil giminytė su juo gan tolima. Fee su širdgėla prisipažįsta, kad vienintelis žmogus (ir lietuvis), su kuriuo ji giminiuojasi – tai jos brolis. Ji taip pat pasakoja, kad pradėjusi lankyti vaidybos kursus Missouri State University, nutarė pasidomėti, kas per

John ir Agatha (Edikaitis) Busanovich šeimos nuotrauka daryta JAV, 1905–1910 m. Iš Carole Bentz šeimos albumo

Busanovich šeima: Geddie, jo žmona Karen ir sūnus John. 2013 m. Kalėdos.

Iš Geddie Busanovich šeimos albumo

vienas buvo tas Jonas Basanavičius. „Matomai jis buvo mano pro, pro (nežinau kiek sykių „pro“) prosenelis (iš tikrųjų – pro-pro-dėdė? – R. M. L.), – svarstė ji. – Jis buvo garbingas asmuo, tad man reikėtų didžiuliotis būnant jo aine. Sau prisizadėjau susigražinti pagarbą savo šeimos vardui.

Netikros Fee sesers Dawn Basanavičius pėdsakus užtikau tik genealogijos tinklalapyje www.ancestry.com Toje svetainėje 2001 m. sausio 12 d. Dawn tvirtino sudarinėjant šeimos medį ir ieškanti informacijos apie savo gimines, emigravusius į JAV – Basanavičius bei Busanovich šeimas. Bandymai ją rasti virtualioje erdvėje buvo nesėkmingi.

Kuo gilyn į mišką...

Toliau domiuosi Busanovich parvardė. Internete aptikau savo bendramį Geddie John Busanovich, gyvenantį Bostono apylinkėse. Iš profesijos – biotechnikas. Geddie gimė Philadelphiaje 1954 m. sausio 26 d. policijos seržanto John Charles Busanovich šeimoje. Jis baigė University of Pennsylvania bei Columbia University. Šešerius metus (1975–1981) tarnavo JAV kariuomenėje leitenantu (Fort Lewis, WA bei Uljongbu, Korėjoje) ir kapitonu (Fort Sam Houston, TX). Paskui pradėjo dirbti konsultantu bei projektų vadovu įvairiose prestižinėse bendrovėse – tarp jų Wyeth Pharmaceuticals bei Pfizer. Nuo 2010 m. Busanovich dirba Genzyme bendrovėje vyriausiuoju projektų vadovu.

Koks mano pašnekovas ne darbo metu, šeimyninėje aplinkoje? Geddie kartu su žmona Karen žiemos metu slidinėja, o vasarą mėgsta išskysti kakais. Kol jų sūnus John buvo mažas, Geddie treniravo vaikų beisbolo komandą, kartu su sūnum dalyvavo skautiškoje veikloje. Busanovich šeima – tikinti, aktyvūs katalikai. „O kaip su tautiniu identitetu?“ – teiraujuosi. Atsakymas – širdžiai mielas: „Kai gimiau, man davė dėdės, kuris mirė būdamas vos 28-erių, vardą. Geddie – tai Lietuvos kunigaikščio Gedimino vardo trumpinys. Žinodamas savo giminystės ryšį su Jonu Basanavičiumi, studijų metais universitete nutariau gilintis į Rusijos istoriją, išmokyti rusų kalbą (baltų studijos JAV atrado tik vėliau – R. M. L.). Iš vaikystės prisimenu, kad „tate“ (teta – R. M. L.) Julia dažnai pasakojo apie mūsų paveldą. Tais laikais ji siūsdavo drabužius, kavą, pinigus savo tolimiems giminaičiams, gyvenantiems Lietuvoje. Atsimenu, kaip per Kūčias prie stalo lauždavome kalėdaičius. Mama kepdavo aguonų pyragą. Valgydavome lietuvišką sūrį. Etniniuose festivaliuose visada aplankydavome lietuviškus kioskus. Galop, šeimyni-

nėse vestuvėse smarkiai trypdavome polkute“, – šypsodamasis pasakoja Geddie. Jis sakė, kad vaikystėje vaikiai patraukdavo jį per dantį dėl neamerikietiškos pavardės, bet kadangi tėvas buvo Philadelphiaje policijos seržantas ir Antrojo pasaulinio karo laivyno veteranas, jis niekada nesigėdindavo savo kilmės ir jausdavosi saugus.

Geddie atsimena „tate“ Julia pasakojimus, kad jis turi „great-grand uncle“, vardu Jonas Basanavičius. Busanovich šeimos valgomajame kabėjo Lietuvos žemėlapis, kuriame pavaiduotas dr. Basanavičius ir Gedimino bokštas. Savo mielam pašnekovui paaiškinau, kad tai buvo nuplėšiamas komercinis (dažniausiai Laukžemio iš Newarko, NJ) kalendorius. Po to daugelis emigrantų jį išsaugodavo ir pasikabindavo savo namuose. Neseniai Geddie savo namuose atliko remontą, ir sudarytą šeimos medį „kažkur saugiai paslėpė.“ Jo paieškos vyksta iki šiol, tačiau Geddie didžiulioji šeimyniniu relikvijų rinkiniu – pašto ženklais, monetomis, banknotais, atvirutėmis su mūsų patriarcho atvaizdu!

Obuolys nuo obels netoli nurieda

Geddie Busanovich vienintelė sesuo Agnes (mažybiniai Angel) gimė 1952 m. spalio 4 d. Philadelphiaje. Baigusi prancūzų kalbą 1974 m. Holy Family College Philadelphiaje, Angel įsidarbino US Department of Veterans Affairs. Ten 1983 m. susipažino su savo būsimo vyru Joe Dunn. Jų sūnui Joseph dabar 25-eri, o Angel vis tebedirba toje pačioje įstaigoje. Ji džiaugiasi savo tarnyba, galėdama suteikti reikalingą paramą šios šalies garbingiems veteranams.

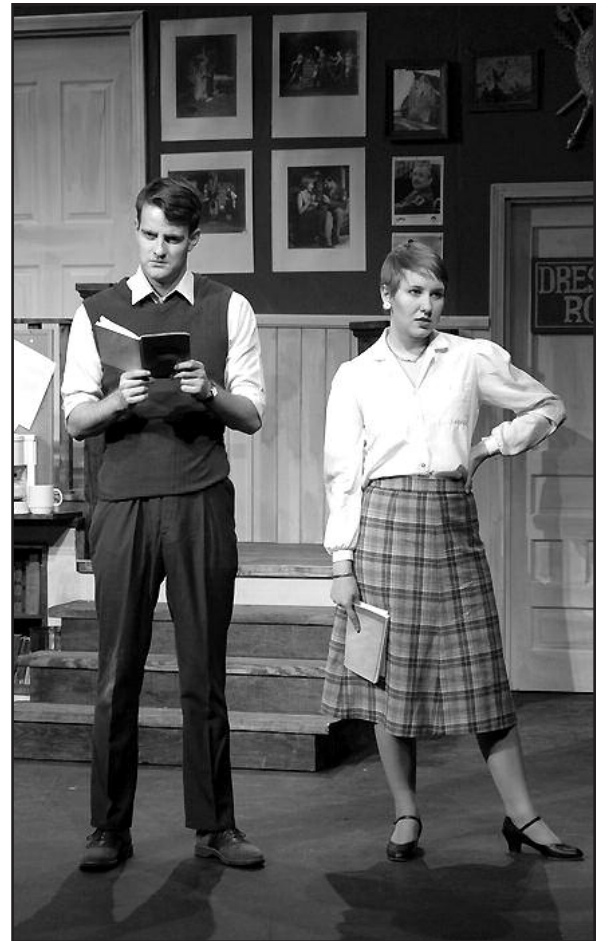
Angel paveldėjo savo „tate“ Julia meilę ir pagarbą Lietuvai, o ypač Jonui Basanavičiui. „Tate“ Julia (beje, ji buvo Angel krikštomotė) niekad nebuvo ištėkėjusi ir gyveno savo brolio John šeimoje. New Jersey valstijoje ponija Dunn nepaprastai didžiulioji prieš visus – ypač savo airių kilmės vyrą ir sūnų, kad ji yra dr. Basanavičiaus giminė. Savo bibliotekoje, tarsi brangiausią relikviją, Angel saugoja keletą biografinių knygų apie Joną Basanavičių. Dar tarybiniais laikais Angel norėjo keliauti kartu su „tate“ Julia į okupuotą Lietuvą, tačiau abejodama dėl savo saugumo (Basanavičiaus giminės) susilaikė.

Geddie ir Angel pusseserė Carole Bentz (g. 1944 m. kovo 7 d. Princetone, NJ) irgi neslepia savo patriotizmo Lietuvai. Pirmos pažinties proga ji atsiuntė ir savo senelių (iš tėvo pusės) John Busanovich ir Agatha Edikaitis nuotrauką, darytą maždaug 1905–1910 m. John ir Agatha emigravo iš Lietu-

vos į JAV 1900-taisiais. Visi jos seneliai (tiek iš tėvo, tiek iš motinos pusės) žuvo jauni rytų Pensilvanijos anglių kasyklose. Carole tėvas Charles J. Busanovich gimė 1910 metais. Ponia Bentz atsimena šeimos pasakojimą, kaip jos tėvas vaikystėje buvo išpėtas negrįžti į mokyklą tol, kol neišmokys susišnekėti angliškai. Vėliau jis laimėjo stipendiją ir studijavo University of Pennsylvania. Baigęs mokslus, įsidarbino chemiku – moksliniu tyrinėtoju RCA Research Center Princeton mieste New Jersey. Jis taip pat buvo gabus išradėjas, užpantentavęs ne vieną „photovoltaic cells“ projektą.

Carole turėjo seserį Irene (1947–2008), kuri apgynė savo bakalaurą psichologijos srityje Douglas College. Ponia Bentz šiandien apgailestauja, jog nei ji, nei jos sesuo Irene niekad neišmoko lietuviškai. Lietuvių kalbos nemokėjo ir jų tėvas. Norėdamas suprasti gaunamus iš Lietuvos laiškus, jis naudodavosi lietuvių – anglių kalbos žodynu. Turėdamas laisvo laiko, bandydavo versti ištraukas iš Jono Basanavičiaus biografijos į anglių kalbą. Tėvas savo dukrytėms pasakodavo, kad Basanavičius buvo „mūsų šalies tėvas“. Carole manė, kad tas jų giminaitis yra Lietuvos prezidentas. Kiek paaugusi, pradėjo domėtis Basanavičiaus gyvenimu ir suprato, kad buvo ne visiškai taip.

Tėvai „ištirpo“ Amerikos tautų katilė, tačiau jų – o taip pat dukros na-

Akimirka iš spektaklio „Moon over Buffalo“ su Felicia Basanavičius. Iš Felicia Basanavičius asmeninio albumo

muose – visada buvo prenumeruojama spauda apie Lietuvą anglių kalba. Pati Carole baigė „social policy“ mokslus Rutgers, o jos vyras Edward apgynė branduolinės fizikos daktarą Yale University. Ilgus metus dirbo federalinėje valdžioje, vėliau įkūrė privačią transporto, energetikos bei gamtos apsaugos konsultavimo bendrovę. Dabar jau pensijoje, ponai Bentz patenkinti savo darbu, tvirtindami, jog tai buvo teigiamas įnašas į šios šalies gerovę. Toks, kokį išivaizdavo jos seneliai...

Valstybingumo istorija

Atkelta iš 1 psl.

Iškilminga akimirka: Prezidentė ir Ukmergės raj. savivaldybės meras Vydas Paknys perkerpa juostelę.

Vasario 14 d. Prezidentė Dalia Grybauskaitė taip pat apsilankė Ukmergės rajone ir atidarė restauruotus pirmojo Lietuvos Prezidento, Nepriklausomybės Akto signataro Antano Smetonos dvaro rūmus.

„Lietuvos valstybės kūrėjai yra įkvėpimo šaltinis kiekvienai kartai. Šiandien naujam gyvenimui prikeliamė pirmojo Lietuvos Prezidento Antano Smetonos dvarą ir sukuriame atvirą erdvę visuomenei. Tai – reikšmingas įvykis Lietuvos valstybingumo liudijimui“, – sakė Prezidentė.

Po rekonstrukcijos duris atveriančiuose pagrindiniuose dvaro rūmuose bus įrengta pirmojo nepriklausomos Lietuvos Prezidento A. Smetonos ekspozicija-muziejus, o dvaro kumetynas bus pritaikytas šiuolaikinėms reikmėms.

Prezidentės spaudos tarnyba

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, MD
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

CHIRURGAI

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

GEDAS M. GRINIS, MD
Inkstų, pūslės ir prostatos gydymas bei chirurgija
HOLY FAMILY MEMORIAL UROLOGY
1818 Memorial Dr., Manitowoc, WI 54220
920-320-6344

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, SC
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

SURENDER LAL, MD
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos susitarus

BENDRA PRAKTIKA

ANDRIUS KUDIRKA, MD, MPH
Bendros praktikos gydytojas
15300 West Ave. #221 South
Orland Park, IL 60462
708-590-5300
www.seimosgydytojas.com

AUSŲ, NOSIES, GERKLĖS LIGOS

VYTENIS GRYBAUSKAS, MD
SUSAN T. LYON, MD
Ausų, Nosies, Gerklės ligos,
Chirurgija, Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

STUBURO IR SKAUSMO LIGOS

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD
SHINGO YANO, MD
CHADI YAACOUB, MD
ir partneriai Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbotvietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.

Itasca: 630-748-3300
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

LINAS SIDRYS, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA – AKINIAI
2701 W 69th St., Chicago, IL
5850 W 111th St., Chicago Ridge, IL
Tel. 708-636-6622

DR. ELIGIJUS LELIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
1051 Essington Rd. #200
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

ODOS LIGŲ SPECIALISTAI

DR. K. JUCAS
Odos ligų specialistas gydo odos
teigiamus ir neigiamus auglius ir žaizdas.
Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

„Draugo“ prenumeratoriai gali skaityti

„DRAUGA“

internete be jokio papildomo mokesčio.

Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai:
administracija@draugas.org ir gauti „log in“ bei slaptažodį.
Skaitykite „Draugą“ greičiau!

autotradeusa
sales • export • rebuilding
www.autotradeusa.com

PADEDAME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI
AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO.
PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES.
ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!
Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

WWW.SKYTRIP.NET
info@skytrip.net

773-663-4363

SIŪLOME:

- Pigiausi avia bilietai į Vilnių, Kauną, Palangą.
- Poilsinės kelionės, pažintiniai turai į Las Vegas, Florida, Havajus, Meksiką, Dominiką, Karibų salas.
- Kruizai.
- Skrydžiai iš Lietuvos.

KEPYKLA IR DELIKATESAI

6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę — www.racinebakery.com

“BAKE FOR ME” KAVINĖS

Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre

321 N. Clark,
Chicago, IL 60654
312-644-7750
pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 3:30 v.p.p.

4305 S. Halsted,
Chicago, IL 60609
773-624-9900
pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p.
šešt. nuo 8 v.r. iki 2 v.p.p.

Siūlome pigiausias skrydžius visomis oro linijomis
iš Čikagos ir kitų Amerikos miestų į

LIETUVĄ

www.vytistours.com

info@vytistours.com

1-800-778-9847

4024 235th St., Douglaston, NY 11363

Teiraukitės mūsų 2014 m. brošiūros. Ją galite patys išsispausdinti adresu:

www.vytistours.com

Speciali kelionė į Dainų ir Šokių šventę Lietuvoje 2014 m. 6/27 – 7/7
Dėl informacijos skambinkite Ritai Penčylienei

Kainas sužinoti ir užsisakyti vietas galite
www.vytistours.com

Siūlome informaciją apie specialias nuolaidas
Atsiųskite savo el. pašto adresą

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Bronė Barakauskienė
Tel fax: 708-403-5717
mamabar3@aol.com

Rita Penčyliene
Tel fax: 708-923-0280
pencylar@comcast.net

tickets@doleris.com

1-800-514-9989

PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

SIŪLOME DARBUS!

Gail. seserų padėjėjoms
kompanionėms ir namų ruo-
šos darbininkėms.

Galima gyventi kartu arba atvykti
į darbą ir išvykti.

Kreiptis:
ALL CARE

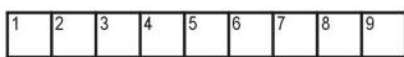
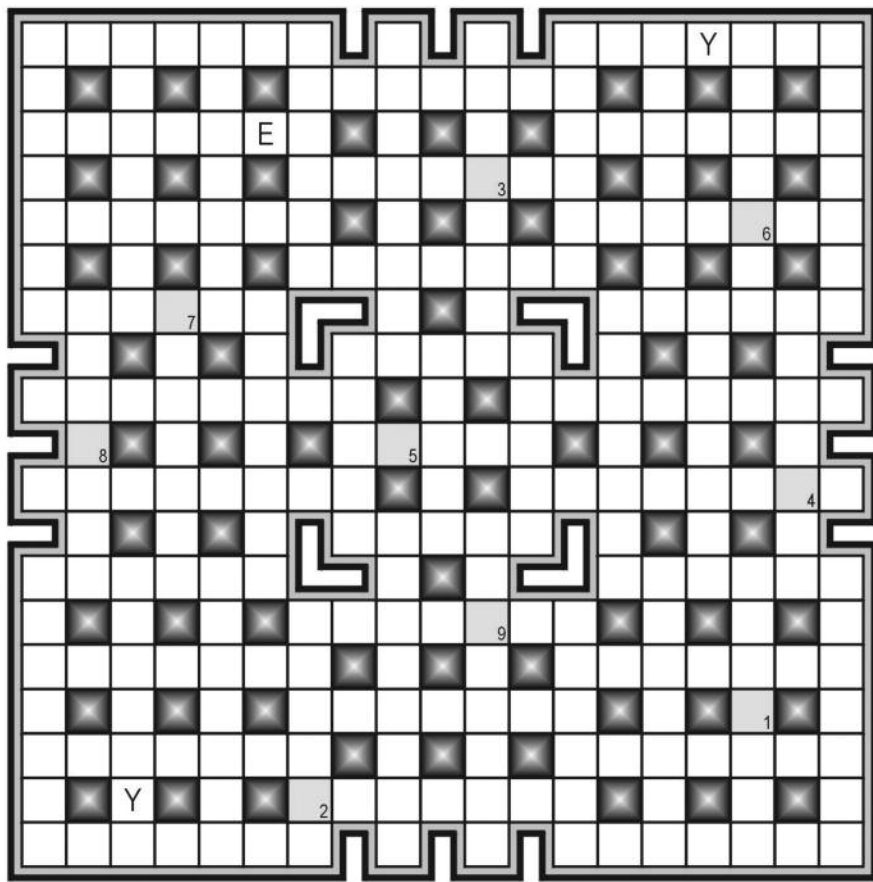
Employment Agency
Tel. 773-736-7900

Apsilankykite
„Draugo“
internetinėje
svetainėje

www.draugas.org

„Surašymas“ Nr. 28

Surašykite į brėžinį duotus žodžius.
Pažymėtuose langeliuose perskaitysite užduoties atsakymą.

5 raidės:

IKSAS – KĖDĖS – MEDUS – TAKSI – TAMSU – UOSIS.

6 raidės:

INKASO – IŠČIOS – MUARAS – PAVAŽA – RAPSAS – SKALSĖ – SKĖTIS – TARĖJA.

7 raidės:

ABULIJA – ALIASKA – APGAMAS – AVERSAS – ČIURLYS – ĖDALIAI – GARBANĖ – IDALGAS – ĮKAMPIS – IŠILGAI – JOGAILA – KARŠTIS – KĖGLIAI – KEIKSNĖ – KILIMAS – KREŠENA – KUPIUS – LAIŠKAI – NIEKADA – ONIKSAS – OPINIJA – PAAUSYS – PALAIMA – PERNIEK – PIENIAI – RATUKAI – RŪKYKLA – RULIADA – SAKALAS – SAŠPARA – SĖSLIAI – TAPETAI – TARYTUM – UKRAINA – VAIVADA – ŽAKETAS.

8 raidės:

AMATOLAS – ANTVAGIS – IŠSKAITA – KERPLIGĖ – LAKMUSAS – ODALISKA – SLĖPYKLA – VENGRIJA.

ĮVAIRŪS

■ Moteris ieško senelių priežiūros darbo su gyvenimu. Patirtis, rekomendacijos, vairuoja. **Tel. 773-449-0929.**

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Turi rekomendacijas ir praktikas. Gali pakeisti nuo penktadienio 2 val. p. p. iki sekmadienio vakaro. **Tel. 708-691-2948.**

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Didelė darbo patirtis, minimali anglų kalba, nevairuoja. Gali pakeisti savaitgaliais. **Tel. 773-707-7902.**

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo, galimi pakeitimai. **Tel. 773-615-5235.**

■ Moteris ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo lietuvių ar rusų šeimose. Geros rekomendacijos. **Tel. 630-863-1168.**

IEŠKO PIRKTI

Perku arba išsinuoju žemę vidurio Lietuvoje, tinkamą ūkininkauti. Perku mišką Lietuvoje. Apmokėjimas už žemę arba mišką išankstinis. Sandorį galima atlikti Lietuvoje ir JAV. **Tel. +370-616-93194**

DĖMESIO!

Perku miškus, žemes Lietuvoje. Gali būti nepilnai sutvarkyta nuosavybė, o už suteiktą informaciją – atsilygin-siu. **Tel. 630-340-9604**

PRENUMERUOKIME IR SKAITYKIME „DRAUGĄ“!

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. AUŠRINĖ SCHNEIDER
DANTŲ GYDYTOJA
Kalbame lietuviškai
10 S. 640 Kingery Highway
Willowbrook, IL 60527
Tel. 630-323-2245
Valandos susitarus

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Road, Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 708-598-4055
Valandos susitarus

DR. RAMUNĖ MACIJAUŠKAS
Dantų gydytoja
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-2131
Valandos susitarus

DR. DALIA E. CEPELĖ, DDS
Dantų gydytoja
10745 Winterset Dr.
Orland Park, IL 60467
708-873-9074
Valandos susitarus

DR. LINA POŠKUS
Dantų gydytoja
4635 W. 63 St., Chicago, IL
Tel. 773-735-7730
9201 Broadway Ave., Brookfield
Tel. 708-387-2020

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

PASLAUGOS

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel. 773-776-1486

PARDUODA

European restaurant in Southwest suburb for sale. **630-464-8773**

EUGENE C. DECKER, DDS, PC
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401, Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

DR. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
Amerikos „TOP DENTIST“ 2009 M.
318 W. Touhy Avenue
Park Ridge, IL 60068
Tel. 847-692-2303
www.parkridgesmiles.com

PILNA DANTŲ PRIEŽIŪRA:

- implantai
- tiltai, karūnos, protezai
- vaikų dantų gydymas
- šaknies kanalų valymas
- chirurgija
- parodontozės specialistas kabinete
- kosmetinės procedūros — „veneers“, balinimas • TMJ/TMD gydymas

DR. DALIA JODWALIS
Dantų gydytoja
15543 W. 127th St.
Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
Valandos susitarus

DR. JOVITA KERELIS
DR. DAIVA BIDVA
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

REAL ESTATE

Century 21 Accent Realty
10200 S. Cicero Ave.
Oak Lawn, Illinois 60453
Business: 708-423-9111
Fax: 708-423-9235
Cell: 708-945-9909
E-mail: astykuny@aol.com

ASTA T. MIKUNAS
Broker Associate

Profesionaliai ir sąžiningai patarnaujū įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime mieste ir priemiesčiuose.

DRAUGAS 773-585-9500

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą **1-708-599-9680**

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI
LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA, LENKIJA

Asmeninių siuntų tel.: **708-907-3000**

Siuntinių paėmimas iš namų: **630-774-2136**

SIUNTINIŲ PRIĖMIMO VIETOS

- SMILGA 2819 83rd St. Darien, IL 60561 Tel: 630-427-0929
- EXCEL INSURANCE 5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641 Tel: 773-777-4700
- ATLANTIC EXPRESS CHICAGO 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629 Tel: 773-434-7919
- LITHUANIA PLAZA 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-9866
- KUNIGAIKŠČIŲ ŪŽEIGA 6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5622
- RŪTA 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882
- ALWAYS WITH FLOWERS 1138 B S. State St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0339
- EURUS DELI 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-469-4290
- BALALAIKA MUNDELEIN 368 Townline Rd., Mundelein, IL 60060 Tel: 847-566-6660
- WONDERS OF NATURE 714 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-229-9450
- BOČIU MENĖ 14911 127th St., Lemont, IL 60439 (Dirba tik savaitgaliais)

Centrinio ofiso adresas: **8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455**

5. „Ketvirtoji tauta“ ir lietuvių pasaulio horizontai prieš I pasaulinį karą

Galima pakartoti labai svarbų mūsų istorijos teiginį: *Lietuvių tautinis atgijimas ir visuomeninio judėjimo pakilimas sutapo su pačia didžiausia išeivijos banga.* Tirpstančios tautos vaizdinys labai stipriai išiverždavo į nelegalios lietuvių spaudos skiltis. Nebuvo nuo jo nutolstama ir Amerikos lietuvių spaudoje. Masinis išsivaikščiavimas į Rytus ir į Vakarų, didžiulio pasimetimo požymiai, nuogastavimai dėl nykstančio lietuvių pajėgumo ir prarandamos ateities – visa tai teko išgyventi XIX–XX a. sandūroje. Štai 1895 m. išeivystei skirtas *Varpo* vedamasis baigiamas negailėstingu Lietuvos dakties ir ateities klausimu:

*Ar-gi iš tikro nėra mums ateities? Ar mes ant išmirimo paskirti? Ar nėra pas mus nė tiek gyvybės, kad mes jau Lietuvą ir nuo maskolių apginti negalime, ir tai dabar, kada mūs da suviršum 73%? Tai kas-gi bus tąsyk, kada skaitlius mūsų sumažės iki 50%?*²¹⁹

Diasporinės tautos sąmoningumo augimas prasiveržia daugelyje periodinės spaudos tekstų. Vieniems – didžia dalimi krašte likusiems – emigracija atrodė it kokia tautinė nuodėmė, kitiems – priešingai, kaip išsigelbėjimas, atveriantis galimybes laisvės sąlygomis mokytis išgyventi, kaupti turta ir galią, ir taip prisidėti prie Lietuvos padėties gerinimo.

Iki periodinės spaudos atsiradimo praktiškai nebuvo jokios galimybės lietuviams susigaudyti, kur išsibarstęs tautos kūnas, kaip prasipletusios lietuvių pasaulio ribos. Paskutiniaisiais XIX a. metais Amerikos lietuvių spauda kartu su Lietuvai skirtais nelegaliais, Rytų Prūsijoje leidžiamais ir Lietuvoje bei lietuvių pasaulyje platinamais laikraščiais jau sudarė gana tankų komunikacijos tinklą. Skaityti ne viena, bet kelis lietuviškus laikraščius Amerikoje darėsi madinga. Tai, kas Lietuvoje buvo nelegalu ir rusų valdžios persekiojama, Amerikoje ar Anglijoje buvo legalu ir net nebrangiai gaunama. Tad *Varpas* ar katalikiški *Apžvalga* ir *Tėvynės sargas* buvo skaitomi išsilavinusių lietuvių įvairiose pasaulio dalyse.

Svarbu tai, kad lietuviški laikraš-

KARKLO DIEGAS

lietuvių pasaulio istorija

EGIDIJUS ALEKSANDRAVIČIUS

66

XIII Lietuvos vyčių seimas Bostone 1925 m.

čiai vis labiau ėmė skelbti kitų leidinių publikacijas, daryti svarbiausių periodinių lietuvių leidinių apžvalgas. Tai, kartu sudėjus su korespondencija – laiškais, siunčiamais redakcijoms iš įvairių lietuvių pasaulio vietų, – skaitytojui buvo sistemingai pateikiama informacija iš visos diasporos gyvenimo. Žinios iš Maskvos, Rygos, Londono, Čikagos ar Šenandoriaus buvo reguliariai dedamos į visus laikraščius. Lietuvių pasaulėvaizdis ir savojo pasaulio ribos buvo vis labiau išsąmoninamos. Vargai ir nuotykiškai tautiečių Brazilijoje ar Pietų Afrikoje tapdavo artimi Pensilvanijos ar Tilžės lietuviams. Londono lietuvių darbininkų streikas tapdavo visų lietuvių reikalu.

Tiesa, kai kurie tolimi lietuvių pasaulio gabalėliai itin fragmentiškai atsirasdavo laikraščių akiratyje, net ne-

nurodant, kaip viena ar kita žinia iš Pietų Afrikos lietuvių gyvenimo pasiekė redakcijas. Ano meto spaudoje nebuvo nei iš ten, nei iš dar tolesnės Australijos viešos korespondencijos, kelionių aprašymų. *Varpe* epizodiškai nušviečiama taip egzotiškos išeivystės krypties pasirinkimas, tačiau nėra detalesnės informacijos apie anuometinių emigrantų Pietuose sėkmes ir nesėkmes.

Pastebėtina, kad lietuvių spaudoje, net su pakankamai stipriu antisemitiniu polinkiu išryškėja litvakų ir lietuvių emigraciniai polinkiai, pasikartojantys socialinių įpročių sugretinimai. 1896m. sausio numeryje *Varpas* išspausdina informaciją apie emigraciją į Pietų Afriką, kurioje lietuvių ir žydų likimai susipina į viena:

Skaitlius gyventojų /Lietuvoje/ didinasi palengva, kadangi išeivystė (emigracija) kasmet netik nesimąžina, bet kaip štai Panevėžio pavieta da didinasi. Daugiausia išeina žydų. Iki paskutiniam laikui žydų išeidavo daugiausia į Suvienytas valstijas šiaurinės Amerikos, paskiausiame laike pradėjo eiti ypačiai į angliškas kolonijas Pietinėje Afrikoje. Iš vieno tik Panevėžio iškeliavo po 400 žydų.

Varpo autorius labai taikliai aprašo situaciją, kurioje vyksta tas krypties pasirinkimas, kuri sukuria taip vadinamą sniego kamuolio efektą. Jis veikia vienodai ir žydus, ir lietuvius.

Laikraštis bando paaiškinti reiškinio prigimtį. Anot publikacijos autoriaus, pradžia tos emigracijos buvo gana ypatinga. Vienam buvusiam melamedui iš Minsko gub. Kopišui syki pasirodė Dievas ir liepė vesti žydus į Pietus, į Pietų Afriką ar Australiją. Jis ir ėmėsi agitacinio darbo. Pasisekė suorganizuoti kelis šimtus tautiečių, ir pirmyn į nežinią. Dabar jau pasilikę žydai *laukia nuo anų laiškų, kaip jiems ten sekasi.* Tačiau tai ne tik užuomina į litvakų fatalizmą. Lietuviai ne kitokio molio:

Kas link išeivių į Afriką, tai ten jiems neblogai klojasi. Į Afriką eina ne tik vieni žydai, drauge eina nemažai ir krikščionių. Pirmą partiją krikščionių išėjo dėlei prikalbėjimo vieno ūkininko iš Šiaulių pavieta, kuriam Afrikoje gerai sekasi. Yra jis ten samdytoju darbininkų apygardėse Johanesburgo, kur turi didelę gspadą. Idant prikalbinti prie išeivystės, nekuriems atsiuntė šifkortes iš Liverpolio į Kapštata. Propaganda be vaisių nepasilikio. Išeinančių į Afriką skaičius nemažas. Apart vyrų išeina tepat ir moters, ypačiai jaunos merginos. Vyrų kaipo darbininkai uždirba ten neblogai, o mergaitės kartais išteka už turtingųjų mūlatų, kurie ieško pačių tarpu „baltųjų“²²⁰

Tad žinia atėjo iš Lietuvos, bet ne tiesiogiai iš Pietų Afrikos. Kitose publikacijose pasitaiko užuominų apie porą tūkstančių žemaičių ūkininkų, pasukusių ton pusėn. Iš pačios Pietų Afrikos keletą metų vėliau atėjo ne kokie nors detalizuoti pasakojimai, bet lietuvių ekspozicijos 1900 m. Pasaulinėje parodoje Paryžiuje aukojami pinigai²²¹. *Varpo* skelbiamų aukotojų Pietų Afrikos sąrašas yra ir žydų atstovų. Nors iki dabar šis lietuvių pasaulio istorijos puslapis nėra tinkamai užpildytas, nėra atlikta jokių tyrinėjimų, tačiau iškalbingas faktas leidžia tikėti, kad ne viskas, kas išdilo lietuvių atmintyje, yra pasmerkta amžinai užmarščiai. Pastebėtina ne tik tai, kad pirmam lietuvių, kaip pavergtos ir po pasaulį išsisklaidžiusios tautos, prisistatymo modernybės amžiaus slenkstį peržengiančiam pasauliui – taip buvo suvokiama Paryžiaus paroda – jo labai keliolika Pietų Afrikos kolonistų skyrė keletą brangių svarų. Tarp tų keliolikos buvo ir žydas Chėkelis Varkelis, ir Lietuvos stačiatikis Konstantinas Kosenko, ir kalvinistas Martinas V. Trumpa laikraščio žinutė perduoda daugiau: redakcijai ir jos autoriui rūpėjo pabrėžti, kad ir šių politinės (arba į tokią atgimstančios) tautos dalių atstovams diasporoje buvo ne vis vien, koks likimas ištiks jų tėvynę.

Lietuviškuose laikraščiuose kruopščiai būdavo registruojamos įvairiausios žinutės apie lietuvius svetur. 1899 m. spalio mėnesį *Varpas* su nuoroda į amerikiečių *Vienybę* informuoja:

Vladivostokas (Rytinė Azijoje). Iš Valdivostoko, kaip rašo į „Vienybę“, atkeliavęs į Odesą viens lietuvis, ir pasakojo, kad ten esą apie 200 lietuvių, iš kurių šeši turi savo namus, o du laiko savo pardavinynčias, kitigi eina į darbą; uždirba po 45–75 rublius ant mėn. Lietuviai turi savo bažnyčią ir kunigą lietuvių...²²²

219. Kas daugiausiai naudojo iš išeivystės lietuvių. *Varpas*, 1895, rugsėjis–spalis, nr. 9–10, p. 140.

220. Iš Lietuvos. *Varpas*, 1896, sausis, nr. 1, p. 11–12.
221. Stovis parodos kasos. *Varpas*, 1900, liepa, nr. 7, p. 84.

222. Vladivostokas. *Varpas*, rugsėjis–spalis, nr. 5, p. 88.

12-os advokatų komanda | Ilgametė patirtis | Lietuviškai kalbantys profesionalai

Nekilnojamas turtas
—
Įmonių ir komercinė teisė
—
Paveldėjimo teisė JAV ir Lietuvoje
—
Atstovavimas teismuose

BOZELL & DOMANSKIS, LLC

Adomas Siudika Teisininkas (312) 938-4909 asiudika@bozelllaw.com	Audra P. Karalius Advokate (312) 219-8540 akaralius@bozelllaw.com	A. Rimas Domanskis Advokatas (312) 540-1075 domanskis@bozelllaw.com	Dainius R. Dumbrys Advokatas (312) 938-4905 ddumbrys@bozelllaw.com
--	---	---	--

353 N. Clark Street
Suite 1800
Chicago, IL 60654
Fax: (312) 540-1162
www.bozelllaw.com

MUTUAL FEDERAL BANK

Namams paskolos, apdraustos sąskaitos

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
773-847-7747 * www.mutualfederalbank.com
Stephen M. Oksas, *President*

Patarnaujam Čikagos ir apylinkių lietuviams daugiau kaip 100 metų.

Raštingiausiems lietuviškų mokyklų užsienyje mokiniams – **KELIONĖ Į LIETUVĄ**

Nacionalinio diktanto partnerė Švietimo ir mokslo ministerija kreipėsi į lietuviškų bendrojo ugdymo mokyklų, lituanistinių mokyklų užsienyje bendruomenes (mokinius, jų tėvelius ir mokytojus), kviesdama aktyviai dalyvauti jau septintą kartą rengiamame Nacionalinio diktanto konkurse, kuris vyks vasario 22 d. 11 val.

Pasak Švietimo ir mokslo ministerijos kanclerio Dainiaus Numgaudžio, šis diktantas ne tik leis pasitikrinti savo žinias, bet ir suteiks galimybę pajusti prasmingą bendrystę su viso pasaulio lietuviais, vienu metu rašančiais lietuvišką tekstą.

Švietimo ir mokslo ministerija mažiausiai klaidų diktante padariusiems penkiems iš įvairių regionų (ES, Europos ekonominės erdvės šalių, Amerikos ir Australijos, Rusijos ir kitų posovietinių šalių) mokiniams (trims lituanistinių mokyklų ir dviem bendrojo ugdymo mokyklų) dovanos prizą – edukacinę kelionę į Lietuvą (su kelionės apmokėjimu), o diktante dalyvavusioms mokykloms skirs dovanas.

Aktyviai dalyvauti Nacionalinio diktanto konkurse kviečiami ir Lietuvos mokyklų mokiniai.

Ministerijos dovana gausiausiai, aktyviausiai diktante dalyvavusiai ir mažiausiai klaidų padariusiai klasei – dviejų dienų kelionė į Karaliaučiaus kraštą ir į Tolminkiemį, kuriame gyvena ir kūrė lietuvių literatūros pradininkas Kristijonas Donelaitis.

Diktanto finalo dalyviai varžysis raštingiausio mokinio, raštingiausio suaugusiojo bei raštingiausio užsienio lietuvio kategorijoje.

Nacionalinis diktantas bus transliuojamas per Lrt radijo pirmąją programą ir internetu.

Nacionalinio diktanto organizatorius – VšĮ Pilietinės minties institutas.

Visa informacija apie diktantą:

www.diktantas.lt, el.p. giedre@atgimimas.lt,

Elona Bagdanavičienė, tel. (8 5)2191253.

Švietimo ir mokslo ministerijos info

A † A **CONSTANCE BAKŠYS**

Mirė 2014 m. vasario 11 d. Exeter, NH.
Gimė 1916 m. kovo 8 d. Lietuvoje, Valerijono ir Onos (Rudvalytės) Grajauskų šeimoje.

A. a. Constance buvo žmona a. a. Kazimiero Bakšio.
Nuliūdę liko: dukros Vilia Bakšys-Mori ir Ramona C. Baxter.
Atsisveikinimas su velione vyks St. Mary's kapinėse, Obernburg, NY.

A. a. Constance atminimui vietoje gėlių prašom aukoti Marsh Chapel at Boston University, 735 Commonwealth Ave., Boston, MA, 02215.

Nuliūdę artimieji

Brewitt Funeral Service, Inc., tel. 603-772-3554 arba
www.brewittfuneralhome.com

ALLIANCE – GAIDAS – DAIMID FUNERAL HOME

4330 S. California Ave, Chicago, IL 60632
Priešais Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčią
773-523-0440 Call us 1st

Stanislaw Krozel Licensed Funeral Director Since 1993

Atnaujintos salės. Skubiais atvejais ir dėl kitų vietovių skambinkite 24 val. per parą.
Kremavimas, pašarvojimas tą pačią dieną ir 1 nakties tradicinio šarvojimo paketas.

PETKUS & SON FUNERAL DIRECTORS

SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.

CICERO, 5940 W. 35 ST.

LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)

NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)

Tel. 1-800-994-7600

www.petkusfuneralhomes.com

Remkime Draugo fondą

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo“ laikraštį.

Prisiminkite Draugo fondą savo testamente. Keletas stambesnių palikimų užtikrins laikraščio gyvavimą daugeliui metų!

Draugo fondas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629 • tel: 773-585-9500

„Draugo“ prenumeratoriai gali skaityti

„DRAUGĄ“

internete be jokio papildomo mokesčio. Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai:
administracija@draugas.org
ir gauti „log in“ bei slaptažodį.

Skaitykite „Draugą“ greičiau!

WWW.DRAUGAS.ORG

TIK \$35
pirmiems metams

DRAUGAS NEWS

Naujas mėnesinis laikraštis
angliškai skaitantiems

**Prenumeruokite sau, savo vaikams,
draugams, vaikaičiams!**

Vardas, pavardė _____
Adresas _____
Miestas, Valstija Zip _____
El. paštas _____

Čekį rašyti ir siųsti: Draugas News, 4545 W 63 St, Chicago, IL 60629
Arba prenumeruokite tinklalapyje: www.draugasnews.org

WWW.DRAUGAS.ORG

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **JAV LB Lemonto apylinkės Socialinių** reikalų skyrius trečiadienį, vasario 19 d., 1 val. p. p. kviečia visus į PLC Lemonte skaityklą, kur matysite filmuotą medžiagą „Napoleonas ir Lietuva“ – apie trumpą, bet svarbų Lietuvai ir visai Europai istorinį laikotarpį.

■ **JAV LB Elizabeth, NJ apylinkės** rengiamas Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje (211 Ripley Pl., Elizabeth, NJ 07206), turėjęs įvykti vasario 16 d., dėl nepalankių oro sąlygų perkeliamas į kitą sekmadienį, vasario 23 d. Šv. Mišios 11 val. r., po to – programa ir lietuviškų patiekalų pietūs parapijos salėje. Daugiau informacijos suteiks Laurynas Misevičius: 732-317-9195.

■ **Balandžio 6 d. 2 val. p. p. maloniai** kviečiame pasiklausyti trimitininko Dovo Lietuvninko atliekamos programos ir tuo pačiu paremti „Neringos“ stovyklą. Dovui akompanuos pianistas Forrest Moody. Skambės Carl Hohne, Erich Korngold, Arthur Honegger ir kt. kitų kompozitorių

kūriniai. Koncertas vyks Putname seserų sodyboje: 600 Liberty Hwy, Putnam, CT 06260. Po koncerto kviečiame pasivašinti ir pabendrauti.

Dovas Lietuvninkas

Balandžio 4–5 d. Čikagoje įvyks krepšinio senjorų (35 m. amžiaus ir vyresnių) turnyras. Išankstinę registraciją vykdo ČLKL vadovas Aurimas Matulevičius. Mokestis komandai – 420 dol. Čekius rašykite ČLKL vardu ir siųskite Aurimui Matulevičiui adresu:

Aurimas Matulevičius
17B Kingery Quarter # 107
Willowbrook. IL 60527-6543.

Turite klausimų? Teiraukitės el. paštu:
aurimas23@yahoo.com arba tel. 630-999-5312.

Nepamirškite pridėti savo komandos dalyvių sąrašo ir gimimo metų.
Iki pasimatymo „Vėjų“ mieste!!!

Birutė Kliorė, gyvenanti **Pasadena, CA**, tapo „Draugo“ **garbės prenumeratore**. Šią skaitytoją „Draugas“ lankys dar vienerius metus. Nuoširdžiai dėkojame, kad mus skaitote ir sveikiname tapus garbės prenumeratore.

www.draugas.org

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nušimčiais.
Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

THE LAW
OFFICE OF
ANDRIUS
SPOKAS

Traffic & CDL Violations / DUI
Criminal Defense / Record Expungements
Auto Accidents / Personal Injury
Real Estate / Civil Disputes
Kalbame lietuviškai • Priimame kreditines korteles
9 East Irving Park Rd. Roselle, IL 60172
Tel.: (630) 635-2385 www.spokaslaw.com

PRENUMERUOKIME
IR SKAITYKIME
„DRAUGĄ“!
Apsilankykite
„Draugo“ internetinėje svetainėje
www.draugas.org

Valentino dieną Sočio turgus raudonavo nuo rožių.

EPA-ELTA nuotr.

Daugiau meilės, mažiau smurto

Martyno Ambrazo nuotr.

Šv. Valentino dieną Seimo liberalai ir visuomeninės organizacijos šokių ragino pasmerkti smurtą prieš moteris. Antrus metus iš eilės Lietuva prisijungė prie pasaulinės kampanijos „One Billion Rising“ – „Vienas milijardas prieš smurtą“.

Akcijoje Seimo rūmuose dalyvavo Lietuvos Lygių galimybių plėtros centro, nevyriausybinė organizacijų „Vilniaus moterų namai“, asociacijos „Kauno moterų draugija“ ir Lietuvos žmogaus teisių centro vadovai, o taip pat – Seimo liberalai Eligijus Masiulis, Gintaras Steponavičius, Remigijus Šimašius, Algis Kašėta ir kiti.

ELTA info

Romos širdyje – šilta

Žmonės Vatikano Švento Petro aikštėje rinkosi į Valentino dienos proga Popiežiaus Pranciškaus rengiamą audienciją.

EPA-ELTA nuotr.

HOME MADE EUROPEAN CUISINE
Dine-In Carry-Out Banquets Catering

Monday **closed**
Tue - Fri **10am - 8pm**
Saturday **10am - 4pm**
Sunday **11am - 5pm**

6551 South Cass Ave.
Westmont, IL 60559

630 964 7882

California Lithuanian Credit Union
Santa Monica, CA

(310) 828-7095
info@clcu.org

1.75% 3 Metų CD

2.00% 3 Metų IRA CD

Valdžios apdrausta iki \$250,000